

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXIX Kaina 50 c.

SEŠTADIENIS — SATURDAY, RUGSĖJIS — SEPTEMBER 21, 1985

Nr. 185

Tautoje rusena laisvės jausmas

BALYS GAJAUSKAS
iš Permės lagerio
(Tėsinys)

„Vyresnysis brolis“ negalėjo pakęsti mūsų garbingos praeities, jos dėstyto mokyklose. Stengėsi ją nutylėti, o vėliau keisti į istorijos suragatą. Istorinę literatūrą naikino: degino lauzuose, fabriku kuryklose. O kiek knygų dūlė — „knygų kalėjimuose“!

Reikia manyti, kad iš visų istorijos knygų skaudžiausio likimo susilaukė Šapokos „Lietuvos istorija“. Su kokia neapykanta okupantai gainiojosi ją po visą Lietuvą. Šapokos „Lietuvos istorija“ — tai jos savininko nelajalumo okupantų valdžiai įrodymas, tai „antitarybinės propagandos“ medžiaga. Kiek ją kartą guldė ant bolševikinio teisėjo stalo. Kiek už ją nuteisė ir teisia žmonių — tik vienas Dievas žino. Šapokos „Lietuvos istorija“ — okupantams baubas.

Nuskurdinę lietuvių kultūrą, ilgainiui okupantai suprato, kad negalima jos pakeisti „proletarine kultūra“, kuri neegzistavo. Be to, nebuvo galima paaiškinti jaunajai kartai, jog mes esame be kultūrinės praeities. Visiems buvo akivaizdu, kad okupantai užgniaužia mūsų kultūros praeitį. Liko viena išeitis — „perkainuoti vertybes“. Tuo metu sušvelnėjęs postalinio pereinamojo laikotarpio kultūrinis klimatas skatino tokią sprendimą. Okupantai persijojė mūsų kultūrinį palikimą per retesnę rėtį. Tiesa, labiau pasiekė mirusiems negu gyviems, kaip paprastai būdavo bolševikų imperijoje. Buvo „reabilituoti“ kultūros veikėjai, bet ne visa jų kūryba. Kai kurių kultūros veikėjų „reabilitacija“ buvo tik parodomai, nes

be jubiliejinių leidinių nieko daugiau neišleista.

Dabar labai trūksta verstinės humanitarinės literatūros lietuvių kalba. Nėra šiuolaikinės filosofinės, istorinės, sociologinės, politinės, memuarinės užsienio literatūros lietuviškai. Net praeito šimtmečio klasika, išskyrus kelis trupinėlius, neverčiama į lietuvių kalbą. Sunku pakęsti tokią diskriminaciją. Lyg už nosies vedžioja ir rodo: štai, tą gali skaityti, ana draudžiama. Tai stabdo mūsų tautos kultūrinę pažangą. Užsienio humanitarinių mokslų literatūra praturtintų mūsų visuomenės mintį, skatintų nagrinėti įvairias problemas. Jaunoji karta plėstų akiračius, mokytųsi laisvai galvoti. Tą kultūrinę diskriminaciją pridengia imperijos menas, švietimo, mokslo pasiekimų liaupsinimas.

Užtrenkę duris į išorinį pasaulį, bolševikai parengė įvairias kultūros priemones masinei partinių dogmų propagandai. Tam tikslui plačiai naudoja knygas, žurnalus, laikraščius, televiziją, radiją, kiną, teatrą. Įmonėse ir įstaigose organizuoja įvairias propagandines paskaitas, kurias darbininkai ir tarnautojai privalo lankyti. Propagandistai stengiasi, kad kiekvieną žmogų pasiektų bolševikinė propaganda. Jie perša bolševikų dogmas nuo vaikų darželio iki gilių senatvės. Tam tikslui pasiekti įtraukia labai daug žmonių ir išleidžia didelius pinigus. Didžiulę propagandistų armiją vaizduoja visuomenė taip, lyg ji tegalvotų apie partiją ir jos dievuką — pirmąjį sekretorių, o darbininkai ir valstiečiai tik dėl to dirba, kad sustiprintų imperiją.

(Bus daugiau)

KATALIKAI PASAULYJE

Kubos vyskupai

Amerikiečių vyskupų konferencijos pirmininko kvietimu Jungtinėse Amerikos Valstybėse lankėsi Kubos vyskupų delegacija. Kubos vyskupai dalyvavo amerikiečių episkopato atstovų suvažiavime, aplankė kai kurias Amerikos vyskupijas, kuriose yra įsikūrusios gausios kubiečių imigrantų bendruomenės. Amerikiečių vyskupų konferencija jau eilę metų palaiko glaudžius ryšius su kitų pasaulio kraštų vyskupų konferencijomis. Amerikiečių vyskupų delegacijos jau aplankė Airiją, Meksiką, Nikaragvą, El Salvadorą, Lenkiją ir Pietų Afriką. Praėjusiais metais amerikiečių vyskupų delegacija buvo nuvykusi taip pat ir į Kubą, kur betarpiškai susipažino su to krašto Bažnyčios padėtimi ir problemomis.

Pasisakė jaunimas

Iesolo vietovėje, Š. Italijoje, šiomis dienomis įvyko tarptautinis jaunimo sąskrydis. Jo dalyviai prieš išsiskirdami vienbalsiai priėmė iškilmingą deklaraciją, kuri pasiūlymą Jungtinių Tautų Organizacijai New Yorke. Deklaracijoje įvairių kraštų jaunimas griežtai pasisako prieš karą ir ginklo panaudojimą kaip priemonę spren-

džiant tarp valstybių kylančius konfliktus, ragina viso pasaulio kraštus gerbti tarptautinius susitarimus priimtus įsipareigojimus žmogaus ir tautų teisių apsaugojimo srityje rūpintis sukurti teisingumą ir tarpusavio solidarumą pagrįstą pasaulinę santvarką, kurioje kiekvienai tautai būtų užtikrinta laisvo apsisprendimo teisė.

Reikia reformų

Cape Town'o katalikų arkivyskupas Pietų Afrikoje dar kartą kreipėsi į krašto vyriausybę, pažymėdamas, kad jei valdžia tikrai trokšta įgyvendinti valstybėje santarvę ir taiką, ji privalo nedelsdama užtikrinti visiems gyventojams tas pagrindines teises bei laisves, kurias dabar jiems paneigia rasistinė politika. Arkivyskupas paragino vyriausybę ne tik žodžiais, bet veiksmais panaikinti aparitido politiką, taip pat sušaukti visų krašto gyventojų atstovų konferenciją, kurioje visi galėtų laisvai išreikšti savo nuomonę ir iškelti pasiūlymus reikiamų reformų įgyvendinimui, galop, parengti naują krašto Konstituciją. Arkivyskupas griežtai pasmerkė grubų Pietų Afrikos policijos susidorojimą su demonstrantais protestuojančiais prieš rasistinę politiką.

Ženevoje atnaujintos Amerikos-Sovietų Sąjungos derybos dėl branduolinių ginklų apribojimo. Dešinėje kalba JAV delegacijos vadovas Max Kampelman. Kairėje — sovietų delegacijos vadovas Viktor Karpov.

Lietuvis Ženevos konferencijoje

Ženeva. — Bažnyčios Viešųjų Reikalų Tarybos vicesekretorius prelatas Audrys Bačkis, kaip Apaštalų Sosto delegacijos pirmininkas, kalbėjo Ženevoje vykstančioje tarptautinėje konferencijoje, kurioje yra apžvelgiama, kaip yra konkrečiai vykdomas susitarimas dėl branduolinio ginklo neplatinto. Apaštalų Sostas šį susitarimą pasirašė 1971 m. Prelatas Audrys Bačkis savo kalboje pabrėžė, jog Apaštalų Sostas, remdamasis turimu religiniu ir moraliniu autoritetu, nuodžiūnė siekia prisidėti prie bet kurių pastangų, kuriomis yra siekiama įtvirtinti laisvę, sustiprinti tautų saugumą ir savitarpio pasitikėjimą, išplėsti darnų valstybių bendradarbiavimą, padedantį sukurti taikingą pasaulį. Apaštalų Sosto troškimas, kad šie tikslai būtų įgyvendinti, kalbėjo prelatas Bačkis, atsispindi jo veikloje tarptautinėse organizacijose, popiežiaus Jono Pauliaus II apaštaliniose vizituose įvairiuose pasaulio kraštuose, taip pat Šventojo Tėvo raštuose pasaulio valstybių vadovams ir kalbose, pvz., kalboje, kurią popiežius pasakė 1982 m. New Yorke, kalbedamas nusiunklavimo klausimams skirtoje Jungtinių tautų Generalinėje asamblėjoje. Apaštalų Sostas, pažymėjo kalbėtojas, veikia nepriklausomai nuo politinių blokų. Ši veikla neturi kito tikslo, kaip kiekviena tinkama proga atkreipti valstybių ir tautų dėmesį į jų politinės akcijos moralines pasekmes, paskatinti valstybes ir tautas įgyvendinti politinę akciją pakreipti pavienių žmonių ir visos žmonijos gerovei ir pažangai. Prelatas Bačkis konstatavo, kad branduolinio ginklo neplatinto srityje, po paskutiniuosius tuo klausimu surengtus konferencijas, buvo padaryta tam tikra, nors ir ribota pažanga. Kaip teigiamas faktas kalbėtojas priminė Ženevoje atnaujintas dvių didžiųjų valstybių derybas, garantijų prisilaikymą atominių energijos panaudojimo srityje, branduolinio ginklo plėtimo apribojimą ir atominių energijos taikų panaudojimą.

Jei visi įsitikinsime, kad taika yra galima, pažymėjo

kalbėtojas, turime įsisąmoninti, kad taikai įgyvendinti reikia visų pirma pasirūpinti stiprinti tarpusavio pasitikėjimą. Turi būti užkirstas kelias branduolinio ginklo platinimui, pažymėjo prelatas Bačkis, ragindamas tas valstybes, kurios dar nėra prisidėjusios prie branduolinio ginklo neplatinto sutarties, jį pasirašyti. Sukaupiti branduolinio ginklo arsenalai dabar jau žymiai viršija atitinkamų valstybių saugumo reikalavimus. Žmonija trokšta, kad ginklavimosi varžybos būtų sustabdytos. Ji trokšta, kad modernioji branduolinė technologija būtų panaudojama taikingiems tikslams, kad ji patarnautų taikingesnio ir saugesnio pasaulio sukūrimui, taip pat tautų ekonominei pažangai.

Prašo išvaduoti Kuwaito kalinius

Washingtonas. — Libano šijitų milicijos 16 mėnesių įkaitu laikytas amerikietis pastorius B. Weir pasakė spaudos konferencijoje, kad arabai šijitai reikalauja, kad prezidentas Reaganas padarytų spaudimą Kuwaito valdžiai, kad ji paleistų Kuwaito kalėjimuose laikomus 17 teroristų. Tik tada galima laukti šešių amerikiečių, pagrobtų Libane, paleidimo. Jei kaliniai nebus paleisti, šijitai bandys pagrobti daugiau amerikiečių ir laikomus įkaitus pradės „teisti“ ir žudyti.

Paleistas pastorius parvežė kitų keturių amerikiečių laisukus giminaiciams Amerikoje. Visi prašo vyriausybę padėti juos išlaisvinti.

Kaip žinoma, 1983 gruodžio 12 d. Kuvaite įvyko kelios teroristų atakos prie JAV ir prie Prancūzijos ambasadų, aerodrome, refinierijoje. Žuvo 5 žmonės, jų tarpe savizudys arabas, susisprogdinęs sprogmenų pilname sunkvežimyje. Policijai pavyko įidentifikuoti pagal griuvėsiuose rastus jo pirštus. Buvo sumirti ir nuteisti 14 irakiečių šijitų ir 3 libaniečiai. Jų organizacijos nariai jau kuris laikas bando juos išvaduoti, iškeisdami savo pagrobtus įkaitus.

Meksikos žemės drebėjimas

Meksika. — Didelis žemės drebėjimas smogė Meksikos tris provincijas, padarė didelių nuostolių Meksikos mieste. Zuvusių skaičius dar niekas nežino, bet manoma — žuvo tūkstančiai. Drebėjimas lyginamas su San Francisco drebėjimu 1906 m., kada žuvo 700 žmonių. Drebėjimo centras buvo Ramiajame vandenyne, apie 16 mylių nuo kurortinio Acapulco miesto, Richterio skalėje drebėjimas siekė 7.8.

Vyriausybė pasiuntė į miestus kariuomenę padėti gelbėti griuvėsiuose žmonių, užkirsti kelią plėšikavimui. Meksikos mieste daug pastatų sugriuvo. Jalisco, Guerrero ir Michoacan provincijose sugriuvo istorinės katedros, daug bažnyčių. Elektros ir telefono laidai nutraukti, sunku susisiekti su kitomis vietovėmis. Praeis kelios dienos, kol bus galima įvertinti padarytus nuostolius.

Sunkumus didina tai, kad Meksikos mieste teko evakuoti keturias ligonines, sugriuvo vienas didelis viešbutis. Daug nuostolių padaryta Meksikos miesto turistų mėgiamam rajonui Zona Rosa. Mieste gyvena apie 18 mil. žmonių. Daug tūkstančių buvo sužeisti. JAV ambasada užtikrino Meksikos vyriausybę, kad Amerika padės Meksikai šioje nelaimėje.

Po didesnio smūgio sekė visa eilė mažesnių drebėjimų. Jie buvo jaučiami Texas ir Naujosios Meksikos pietuose, o taip pat Kalifornijoje. Meksikos prezidentas paskelbė pavojaus stovį.

Vatikanas paskelbė, kad lapkričio 21 d. šaukiamas Kardinolų kolegijos suvažiavimas. Jame dalyvaus 152 kardinolai.

Buovės V. Vokietijos kancleris Willy Brandt laimėjo 1985 m. Einšteino Taikos premiją. Už savo „ostpolitik“ kursą jis yra laimėjęs ir 1971 m. Nobelio taikos premiją.

Tailandijoje suimtas tanko vadikas, kaltinamas dviejų amerikiečių, NBC televizijos grupės darbuotojų, nužudymu. Kitas tanko karininkas policijos ieškomas.

Filipinuose kariuomenei įsakyta budėti. Opozicija rengia plačias demonstracijas, minėdama 13 m. sukaktį nuo karo stovio paskelbimo. Daug kur organizuojami prezidento Marcos „teismai“.

P. Afrikai nebaisios Vakarų sankcijos

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas savo paskutinėje spaudos konferencijoje buvo klausinėjamas ir apie Pietų Afrikos respublikai paskelbtas sankcijas. Jos laikomos labai menkomis. Prezidentas atsakė, kad jis matyt, daro kažką gerai, nes kaltinimų susilaukia iš abiejų pusių. Viena pusė kaltina jį, kad jis sankcijas skelbia, kiti, — kad tos sankcijos nepakankamos.

Ilgą laiką prezidentas vedė vadinamą „konstruktyvius bendradarbiavimo“ politiką. Baltųjų Rūmų spaudos sekretorius nurodė, kad P. Afrikos vyriausybė turi keisti amerikiečiams neprimtiną rasistinę liniją. Todėl JAV administracija ir siekia išsaugoti su Pretorijos vyriausybė glaudžius kontaktus, išvystyti tai vyriausybei spaudimą.

Bet kurioms sankcijoms priešinosi dešinieji konservatoriai. Ekonominės sankcijos retai pasiekia tikslą. Prezidento paskelbti suvaržymai (nebus kompiuterių policijai, nebus branduolinės technologijos) yra daugiau politinis gestas, žodinis protestas.

Komentatoriai nurodo, kad jau prezidentas Jeffersonas bandė nubausti Britaniją 1807 m., paskelbdamas prekybos embargą. Nuo tų laikų amerikiečiai ir pamėgo sankcijų politiką. Neseniai sankcijos buvo skelbiamos Kubai, Sovietų Sąjungai, Lenkijai, Afganistanui, Nikaragvai.

Tos valstybės dėl sankcijų turėjo nepatogumų, tačiau nė viena nepakeitė savo politinio kurso. Greičiausiai nepakeis nei Pietų Afrika. Prekybos ir finansinės sankcijos buvo paskelbtos Italijai, 1935 metais užpuolusiai Abisinijai. Jos šiek tiek pakenkė italų lraidai, tačiau Abisinijos neišvadavo. Rodezijai vėlesniais laikais skelbtos sankcijos irgi apskunkino baltųjų režimą, tačiau jį pašalino tik ginkluotų partizanų veikla. Amerikos sankcijos Kubai visiškai įstūmė tą kraštą į sovietų rankas, rašo britų „Economist“. Dabar Castro laikomas vienu stipriausiai valdžioje besilaikančiu valdovu. Sankcijos daugiausia veikia, jei jos skelbiamos draugiškai valstybei. Taip buvo Egipte, kurį dėl Suez-o kanalo puolė Britanija. Tuomet prie tų sankcijų prisidėjo normaliai nesugyvenančios Amerika ir Sovietų Sąjunga Britai nusileido.

Dabartinės sankcijos Pietų Afrikai padės jos piliiečiams pigiau pirkti ten veikiančias užsienio biznio bendroves. Juodiesiems darbininkams bus sunkesnės darbo sąlygos, dirbant vietiniams savininkams, negu buvo dirbant užsieniečiams. Pietų Afrikos juodieji kaimynai daugiausia nukentės.

Rasistinės P. Afrikos vyriausybės rankose yra stiprios kortos prieš ekonomines sankcijas. Tai vadinamosios „strateginės medžiagos“.

Ženevoje vėl pradėtos Sovietų Sąjungos-JAV derybos dėl branduolinių ginklų. Abiejų delegacijų vadovai pareiškė, jog pažanga bus, jei kita pusė nusileis. Sovietų Karpovas reikalavo, kad Amerika atsisakytų erdvės gynybos ginklų.

Vakarų valstybėms labai reikalingi metalai: titanas, chromas, manganas, vanadis, platina. Sakoma, kad vienam strateginiam bombonešui „B-1“ reikia 92 tonų titano. Amerika perka iš Pietų Afrikos 88 nuoš. jai reikalingo chromo. Europos Rinkos valstybės importuoja iš Pietų Afrikos 48 nuoš. chromo, 40 nuoš. mangano rūdos, 17 nuoš. urano, net 54 nuoš. ferokromo ir 35 nuoš. feromangano. Kai kurių metalų būtų galima ieškoti kitose šalyse, kai kurių turi tik Sovietų Sąjunga. O ji krizės atvejais galėtų savo pardavimus sustabdyti.

Vakarų šalims labai svarbi prekyba su P. Afrika. Europos Rinkos šalys pernai eksportavo į P. Afriką už 7.1 bil. dol. prekių. Britanija yra investavusi P. Afrikoje 35 nuoš. savo užsienio kapitalo. Pernai iš P. Afrikos importai sudarė 11 nuoš. viso britų importo.

Sankcijų priešinkai nurodo, kad daugiau kaip 60 nuoš. naftos į Europą gabenama jūrų keliais pro Gerosos Vilties iškyšulį. Pietų Afrika kontroliuoja jūrų kelius, jungiančius Aziją, Europą ir rytinę JAV pakrantę. Jei P. Afrikoje įvyktų pasikeitimai, įsigalėtų komunizmas, tai turėtų rimtų pasekmių.

Sankcijos Pietų Afrikai nėra naujas dalykas. Kada naftos valstybės uždraudė parduoti P. Afrikai naftą, atrodė, kad valstybę palies stipri energijos krizė. To nebuvo. Skystą kurą P. Afrika išmoko gaminti iš akmens anglių. Prieš naftos sankcijas išsigaliojant, P. Afrikos vyriausybė supirko naftos rinkoje didžiulius kiekius, supylė naftą į senas požemines aukso kasyklas, kur sukauptos milžiniškos naftos atsargos, kurių, specialistų nuomone, užtektų 10-čiai metų.

Jau seniai uždrausta parduoti P. Afrikai ginklų. Valstybė sukūrė galingą karą pramonę, kuri pagamina beveik visus moderniai kariuomenei reikalingus ginklus, išskyrus karo laivus ir aviaciją. Čia daug P. Afrikai padėjo Izraelis, turįs savo ginklų pramonę. Izraelis parduoda P. Afrikai pakrančių sargybos laivus su „Gabriel“ raketomis. Abi valstybės bendrai gamina helikopterį „Skorpioną“. P. Afrika tiekia Izraeliui naujam tankui „Merkava“ reikalingą metalą. Kalbama, kad abi šalys bendradarbiavo ir branduolinių ginklų srityje. Todėl dabar skelbiamos įvairios sankcijos Pietų Afrikai nėra baisios.

KALENDORIUS

Rugsėjo 21 d.: Matas Ap., Ifigenija, Kantotas, Viskintė.

Rugsėjo 22 d.: Tomas Vil., Emerita, Tarvinas, Virma, 9:07 val. vakare prasideda ruduo.

Rugsėjo 23 d.: Linas, Teklė, Galintas, Taga.

Rugsėjo 24 d.: Gerardas, Ema, Gedvinas, Sana.

ORAS

Saulė teka 6:35, leidžiasi 6:52.

Debesuota su pragiedruliais, laukiama lietaus, griaustinio. Temperatūra dieną 75 l., naktį 60 l.

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

75-TĄ JUBILIEJŲ ŠVENČIANT

Dr. J. Meškauskas žodis atidarant ateitininkų jubiliejinį kongresą

Ekselencijos vyskupai, didžiai gerbiami dvasiškai ir seselės, mielos ateitininkės ir mieli ateitininkai. Prieš 75 metus tauta merdėjo fiziniėje ir dvasinėje priespaudoje. Geriausi tautos daigai, idealistai, kuriems rūpėjo katalikybės ir tautiniai reikalai, įsteigė lietuvių katalikišką ir tautinei kultūrai žadinti ir ugdyti žurnalą „Ateiti“. Į „Ateiti“ rašančių, ją skaitančių ir pagal jos idėjas dirbančių židiniai gausėjo ir didėjo. Tiems židiniams veikiant, Lietuvos padangė pradėjo skaidrėti. Karo audros siaučiant ir imperijoms grūniant, daugeliui apie „Ateiti“ susispietusių žmonių žodžiu, plunksna ir ginklu veikiant, Lietuvos padangė nušvito ir Lietuva tapo laisva ir nepriklausoma valstybė. Ta svertur ir tėvynę veikusi žmonių grupė vadinosi ateitininkais. Lietuva, tapusi nepriklausoma, labai trumpu laiku visais atžvilgiais prilygo kitoms Europos tautoms. Tai buvo stebėtinai tautos progresas ir ateitininkija tame progrose labai ir labai daug prisidėjo. Šiandien Lietuvių tauta yra daug sunknesnėje būklėje, negu ateitininkijai gimstant. Mūsų priesas yra stipresnis, klatingesnis ir brutalesnis. Šiandien ir mes esame stipresni ir gausesni.

Sąlygos ir laikas daug pasikeitė. Ateitininkų uždaviniai daug didesni ir komplikuotesni. Besidžiaugiant ir besididžiuojant nuveiktais darbais, mes turim žvelgti ir į ateitį. O didžiutis savo nuveiktas darbas ateitininkai tikrai gali. Paimkim lenvai patikrinamą sritį. Lietuviškos mokykloms vadovėlių išėvijoje daugiau negu 90 nuosimčių yra parašyta ateitininkų. Lietuvoje mokykloms vadovėlių — arti 80 nuosimčių buvo parašyta ateitininkų. Panašiai ateitininkai reikėsi ir kitose srityse.

Ateitininkų jubiliejiniame kongresui minint 75 metų egzistencijos sukaktį, linkiu tiksliai susiorientuoti laiko, erdvės ir problemų dimensijose ir labai įžvalgiai žvelgti į ateitį. Ateitininkų organizacijai, savo organizacine struktūra ir savo universalios idėjomis ir uždaviniais esant pasaulyje unikumu, linkiu kongresui sėkmės nustatant planus tikslingai ir imponuojančiai veiklai, kaip dabartyje, taip ir ateityje. To iš mūsų laukia Dievas ir Tėvynė. Dieve, mums padėk! Kongresą laikau atidarytu. Ateitininkų Tarybos pirmininką ir ateitininkų federacijos vadovą pareigas einantį Juozą Polikaitį prašau imti kongresui vadovavimą.

Dr. J. Meškauskas, Kongresui ruošti komiteto pirmininkas

Dr. J. Meškauskas atidaro ateitininkų 75 m. jubiliejinį kongresą. Nuotr. Vidos Kuprytės

Juose autorius dėsto tos teologijos atsiradimą, jos sąrangą, argumentus ir kritiškai pasisako prieš marksistinį išlaisvinimo teologijos pradą. O tas pradą reiškiasi tuo, kad išlaisvinimo teologija naudojasi marksistine visuomenės analize, pripažįsta klasių kovą ir revoliuciją. Tai reiškia krikščioniško fronto sumarksinimą, kuris veda ne į socialinę demokratiją, bet į prievartinę diktatūrą — naujos formos priespaudą. Marksizmas neatnešė jokio išlaisvinimo Rytų Europoje, neatnešė jo ir Pietų Amerikoje bei kituose kraštuose. Dėl to jungimas marksistinio prado išlaisvinimo teologijai reiškia postūkį pavojinga linkme.

Patys išlaisvinimo teologijos kūrėjai, kaip Leonardas Boff Brazilijoje, Gustavas Gutierrez Peru, sakosi nešą marksistai. Jų išlaisvinimo teologija esą remiasi Evangelija, o marksistiniai broūžai tėra antraeilis, pagalbiniis dalykas, tiksliai įrankis. G. Gutierrez yra pareiškęs: „Jei manome, kad vargšų būklė yra svarbi K. Bendrijos gyvenimui ir teologijai, privalome ją pažinti, kad galėtume jai rasti sprendimą. Bet kaip tai padaryti be priemonės, būtent socialinių mokslų? Ne aš įvedžiau į socialinius mokslus marksizmo broūžus. Aš juos ten jau radau. Per 40 metų, be abejonės, atsiras kitų priemonių. Bet kai kuriama teologija tikraja prasme, socialiniai mokslai dingsta“ („L'actualité religieuse dans le monde“, 1985, nr. 24).

Taigi, yra vilties, kad išlaisvinimo teologija ateityje atsikratys marksistinio prado ir galės tapti pavertę išlaisvinimo teologija ne tik iš socialinės, bet ir politinės priespaudos, atneštos marksizmo.

Dr. K. Skrupskelis, gvildendamas krikščionybės ir marksizmo konfrontaciją, palietė ir antropologinį aspektą, sakydamas, kad krikščionybės žmogus savo prigimtimi yra ribotas, marksizmas — neribotas. (Taip pažymėta sukaštutinio kongreso leidinyje.) Neaišku, kuria prasme tos savokos čia pavartotos. Ontologine prasme žmogus savo prigimtimi yra visose sistemose ribotas. Psichologine ir asketine prasme žmogus gali būti bent reliatyviai neribotas (pvz., nuolatinis tobulinimasis, žinijos gausinimas).

Marksizmui yra būdingas ne žmogaus ribotumas ar neribotumas, o jo kolektyviškumas. Marksizme ugdomas kolektyvinis, o krikščionybėje — individualus žmogus, t.y. asmuo, skirtas bendruomeniniam gyvenimui. Š. Amerikoje nesudiriami su atviro marksizmo apraiškėmis, bet pastebime daugybę jų paslėptu pavidalu. Jaunimas stovyklose, studijų dienose, susirinkimuose turėtų būti supažindintas su marksizmo grėsme Lietuvoje, Amerikoje ir visame pasaulyje. Tai idėjinė ir fizinė grėsmė, besireišianti įvairiais pavidalais, liečianti ir mus pačius, ir mūsų aplinką. Žiemos kursuo-

se, kur gvildenami ideologiniai dalykai, tarp kitų idėjinių grėsmių turėtų rasti vietą ir marksizmas, kaip gyva mūsų laikų apraška.

Diskusijų dalyvių pasisakymai

Tolimesniame pokalbyje dr. Justinas Pikūnas išklė mintį, kad ankstyvesnioji lietuvių persekiojimo situacija sovietų okupuotoje Lietuvoje buvo ypatingo žiaurumo ir buvo vykdoma ne idėjų skelbimo, bet smurtiniais grėsmės metodais, kaip masiniais trėmimais ir tautos planingu naikinamuoju genocidu. Tautos dvasia nepalūžė, ir šiais laikais iškyla ryžtingos asmenybės, kurios teroro baimės neturi.

Dr. Česlovas Masaitis suabejojo, ar šios temos pavadinimas tikslius. Jo nuomone, geriau tiktų vardas „Krikščioniškos kultūros ir marksistinio barbarizmo konfrontacija“. „...neapykanta, kerštas ir reliatyvi moralė, tai ne kultūra, o primityvus barbarizmas...“ „Sovietų pažiūra laisvė yra imperializmas, žmogaus teisių gynėjas — reakcionierius, militarinis pavergimas — išlaisvinimas“ „...Marksizmas yra pralaimėjusių gyvenimo žaidimą pastangos taip pakeisti taisykles. Dėl to turime Nikaragvą, Salvadorą ir Angolą“.

Tolimesnėse diskusijose dalyvavo visa eilė asmenų: Arvydas Barzdukas, Rigelis, kun. dr. Kęstutis Trimakas, Donatas Bielskus, kun. P. Daugintis, Aldona Jankauskaitė, dr. Ėringis, kun. Kaknevičius, dr. P. Kisielius ir kt. Buvo skatinama supažindinti visuomenę su Katalikų Bažnyčios socialiniais principais ir jų įgyvendinimo metodais; yra svarbu plačiau visuomenei pateikti marksizmo teorinių tvirtinimų ir jų įgyvendinimo tikrovės objektyvią analizę. Pageidauta daugiau pasisakymų socialinės demokratijos, išlaisvinimo teologijos klausimais su tikslu supažindinti plačiąją visuomenę su tomis svarbiomis problemomis.

Diskusijų moderatoriaus A. Damušio užsklanda

Šiuo metu jau yra bandoma įvesti į teologiją kiek ir specializacijos, išlaikant jos visuotinumą principą, bet sutelkiant dėmesį, kai iškyla reikalas, į sritis, kurios, paneigdamos teisingumą, atskiras žmonių grupes, o net ir istisus tautinius kolektyvus, persekioja ekonomiškai, kultūriškai bei politiškai, arba jas naikina dėl jų religinių bei kitų sąžinės įsitikinimų. Išlaisvinimo teologija Pietų Amerikoje yra toks teologijos specializacijos pasireiškimas. Ta prasme ateitininkai, esantys laisvajame pasaulyje, turėtų kelti ir aktyviai remti Pavertę teologijos idėją. Ji duotų pasauliniu mastu idėjinį pagrindą kovai už pavertę išvadavimą iš vergijos pančių, kuriuos daugeliui kraštų ir tautų yra užkrovusi Sovietų Sąjunga. Jeigu

išlaisvinimo teologija kelia „teisės į duoną visiems“ idėją, tai pavertę teologija tą idėją dar papildytų „teise į laisvę visiems“.

Antrąją keliamą mintimi turėtume atkreipti dėmesį į neteisingą istorinių įvykių vertinimą. Toje srityje per daug dėmesio yra skiriama pavertę vaidmens išklėmimui, jų pergalių, smurto, žmonių išnaudojimo „žygdarbių“ atžymėjimui. Susidaro ispūdis, kad dabartinės sistemos praktika tiems, kurie pavergia ir kitus išnaudoja, sudaro palankias sąlygas surašyti sau palankią istoriją, savo gėdingų žmoniškumą pažeidžiančių darbų ir teroro pateisinimui. Smurtininkams imperialistams šiais laikais lengvai sekasi istorijos klastojimus vykdyti. Negalima sutikti, kad pvz. Stalinas istorijos veikaluose būtų vadinamas Jungtinių Amerikos Valstijų istoriografo C. L. Sulzbergerio žodžiais „sovietinės diktatūros genijus“. Istorija jam turėtų skirti teisingesnį tikroviškesnį vardą, kaip pvz. „pavertę tyronas“, „genocido vykdytojas“, „pažangiame XX amžiuje sporadiškai iškilusi pabaisa“.

Istorinio teisingumo pažeidimai pasaulyje, ok. Lietuvoje ir net išėvijoje, kad ir vadinamų mokslinių studijų priedangoje, negali būti praeinami be protesto ir jų atitaisyimo.

Katalikų Bažnyčia ir kitos religinės bendruomenės neturėtų sutikti ir lengvai pasiduoti jiems viešajame gyvenime skiepyjamai įtaigai pasaulyje vykstantiems reiškinis vien interpretuoti, bet turėtų siekti pasaulio negeroves radikaliai keisti arba bent reikalauti jų keitimo.

Tomis mintimis gyvos ir vertingos diskusijos dr. Kęstutis Skrupskelis aktualios ir įdomios paskaitos tema „Krikščionybės ir marksizmo konfrontacija“ buvo baigtos.

PROGRAMOS VADOVAS POKONGRESINEI VEIKLAI

Ne visi spėjo per kongresą įsigyti Jaunųjų ateitininkų sąjungos „Programos vadovą“. Šiame vadove yra sutelkti aštuonių metų auklėjimo medžiaga, kuri jaunimo vadovams bei tėvams padės jaunimo auklėjimo darbe. Vadovas papiginta kaina gaunamas pas Gražiną Kriaučiūniene, 1816 Tecumseh River Drive, Lansing, MI 48906. Čekius 10 dol. sumoje rašyti „Lithuanian Youth Ateitis“ vardu.

„ATEITIES“ VAKARAS

„Ateities“ žurnalo vakaras įvyks lapkričio 23 d., 6:30 v.v. Chicagoje, Jaunimo centro didžiojoje salėje. Programa atliks studentai ateitininkai.

Evangelija yra visų knygų knyga, turi paslapčių paslaptis. Laimingi, kuriems Dievas suteikia malonę ją skaityti, suprasti ir su pagarba pakartoti! Palaiminti, kurie įstengia pagauti jos prasmę ir rytingai sekti jos įsakymus.

G. Byron

DR. ARYVDAS J. DAUŠIS
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ RACEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9396 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.
Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.
Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvėtavimai už gautas prenumeratas nesuončiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno akaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priaučiamos gavus prašymą.

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensilvanijos nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.v. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 61st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
3200 W. 61st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(aukliai nuimami ofise).
2434 W. 71st Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val.: pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiepija, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000.
Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

DR. ALGIMDAS KAVALIŪNAS
SPECIALYBĖ VIDAUS IR
KRAUJŲ LIGOS
Nechirurginis išsiplėtimų venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą; Pirm., antr., ketv. ir penkt.

776-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 So. Albany Ave., Chicago
Val. antr. ir penkt. 3-5
kitos pagal susitarimą.

Tel. RE-Hiance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet. ir 5-7 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.
Specialybe — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. IRENA KYRAS
DR. LAURA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJOS
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽIUBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DISKUSIJŲ SANTRAUKA

Dr. K. Skrupskelio paskaitos tema sendraugių posėdyje

Dr. Kęstutis Skrupskelis savo aktualioje paskaitoje „Krikščionybės ir marksizmo konfrontacija“, skaitytoje ateitininkų kongrese 1985 m. rugpjūčio 31 d., 3:45 p.p. Jaunimo centre, išklė eilę idėjų tvirtinimų. Jo paskaita yra atspausdinta „Draugo“ kultūriniam priede rugsėjo 14 d. laidoje.

Sendraugių ateitininkų posėdyje tos temos išklėtais klausimais išsivystė gyvas ir turiningas pokalbis.

Čia pateikiame pradžioje tos paskaitos koreferento dr. kun. Pr. Gaidos pastabas, o toliau ir dalyvių pasisakymų santrauką.

Kun. dr. Prano Gaidos pastabas

Sveikintinas temos parinkimas šiam ateitininkų kongresui dėl jos aktualumo. Ne tik praityje, bet ir dabar tebevyksta krikščionybės ir marksizmo konfrontacija pasauliniu mastu. Tą konfrontaciją pergyvena ir lietuvių tauta ypatingai sunkiai.

Sakoma, kad idėjinio požiūriu marksizmas pergyvena savo dekadencijos laikotarpį. Dabartinėje Lietuvoje, pasak dr. A. Štromą, idėjinio marksizmo nebera. Galimas dalykas, kad ir visame sovietiniame bloke idėjinis marksizmo pobūdis yra išnykęs, tačiau laisvajame pasaulyje marksizmas stipriai tebesireiškia ir kaip idėja, ir kaip

politinė jėga (kai kuriuose kraštuose).

Dr. K. Skrupskelis savo paskaitoje minėjo, kad marksizmas Europoje įsigalėjo kylant pramonei, t.y. socialinėje srityje. Krikščionybės įtaka šioje srityje anuo metu buvo neįdomi ir pavėluota. Popiežių enciklikos atsirado vėliau ir nebegalėjo atsverti įsisiūbavusio marksistinio sąjūžio.

Dabartiniais laikais socialinė krikščionybės doktrina yra gerokai pažengusi, bet praktiniame įgyvendinime pasauliniu mastu stokoja pajėgumo ir konkretaus pritaikymo.

Katalikai, matydami marksizmo pastangas įsigalėti įvairiuose kraštuose tiek demokratinio, tiek revoliucinio būdu, imasi iniciatyvos užkirsti jam kelią socialinėje srityje. Dėl to pastaruoju metu atsirado vadinamoji išlaisvinimo teologija, kuri ryžtasi per tikinčiųjų bendruomenes išlaisvinti žmones iš ekonominės priespaudos. Ši teologija yra ypač populiari Pietų Amerikoje, kur šiuo metu krikščionybės ir marksizmo konfrontacija yra labai ryški. Šios teologijos kūrėjai mato didelį pavojų ir bando jį sulaikyti idėjinėje ir praktinėje srityje.

Išlaisvinimo teologijos kūrėjų intencijos yra, be jokios abejonės, geros, bet jų pasirinkta argumentacija bei interpretacija nėra be priekabių. Apie tai gana išsamiai rašo prof. Antanas Maceina „Tėviškos žiburiuose“, kur yra spausdinami jo straipsniai apie išlaisvinimo teologiją.

SPRĘSTI DABARTYJE

Šį savaitgalį susirenka Det- roite Lietuvių Bendruomenės vienuoliktąjį taryba pirmajai sesijai. Dalis tarybos yra nauji žmonės, bet jie jau žinomi visuomeninėje veikloje. Jeigu kurio vardas ir ne taip gerai žinomas, tai jis turi pasi- daryti žinomas arba išėiti iš tarybos ir užleisti vietą kandida- datui, kuris gal liko su mažiau balsų, bet su didesniu paty- rimu. Pirmoji Bendruomenės tarybos sesija turi nustatyti planus ateities veiklai, nes ta veikla nuolat keičiasi dėl to, kad keičiasi aplinkybės, išskyla nauji gyvenimo reikalavimai, lietuvių tarpe pasireiškia nau- jos kartos vardinai. Šioje sesi- joje nebus galima visko numatyti, bet svarbiausi reikalai - ateities vadovai ir jų dar- bai jau šioje sesijoje turi būti pasverti ir išspręsti.

Pirmoji sesija nėra tik nau- jos tarybos susipažinimas ir pabendravimas. Tai yra labai atsakingas darbas, atsakingi posėdžiai, kuriuose žvelgiama praeitimi, pasidžiaigiama lai- mėjimais, nugalėtoms kliū- timis. Bet taip pat turi būti matomos ir praeities klaidos, pralaimėjimai dėl vadų ir darbuotojų kaltės arba dėl pasikeitusių aplinkybių, kurios sutrukdė pasiekti užsi- brėžtus tikslus. Šie posėdžiai nėra tik kritikai išreikšti pra- eities trūkumus, kadangi jie yra tam, kad būtų numa- tyta ateitis, besikeičiančios sąlygos, bet taip pat ir dabar- tis, kuri reikalauja daug ran- kų ir išminties atlikti svar- biosius darbus, reikalingus išvijos lietuvių.

I pirmosios sesijos posė- džiūs susirenka mūsų rinkti atstovai, kurie atstovauja mums visiems ir visai lietuvių visuomenei, dar judančiai lietuviškais keliais. Tie keliai ne visuomet yra lygūs ir tie- sūs, bet bendromis jėgomis rei- kia juos išlyginti ir ištiesinti, kad lietuvių, lietuviškas švie- timas, visuomeninis gy- venimas, tautinė kultūra nei- tų žemyn. Ji turi klestėti toliau ir bent stengtis daryti pa- žangą. I lietuvių išlaikymą reikia žvelgti kaip į dabartį, nes veikiama tik dabartyje.

Nelaukia stebuklų iš Lietu- vių Bendruomenės naujos tarybos ir būsimos krašto val- dybos ta visuomenė, kuri su- pranta, kaip yra sunku dirbti tautinį darbą apsuptam svei- tų įtakų ir nematant iš visų tų darbų geresnių ir skubes- nių rezultatų. Nei politiniai, nei visuomeniniai, nei kultū- riniai, nei pagaliau švietimo darbai neduoda tų vaisių, kurių laukia jų vadovai ir lietuviškoji tylioji ar riks- mingoji visuomenės dalis. Ir tų rezultatų greitai negali būti, nes darbai eina svertimuose kraštuose ir tokiose aplinky- bėse, kurias įtaigoja gy- venimas, amžius, sąlygų pasi- keitimas ir nauji žmonės, jau suaugę su svertima kultūra ir svertima aplinka. Tos įtakos atsverti negali nei Bendruo- menė, nei bet kuri kita organi- zacija. Jos tik gali pratesti pa- stangas iš vyresniosios ir jaunąsias kartas.

Lietuvių Bendruomenė - organizuotas vienetos tos išei- vijos dalies, kuri dar neprar- do tautinės sąmonės, turi pareigą auklėti jaunąją kartą užimti vyresniųjų kartų vietas. Tegul ta jaunesnioji karta eina naujais keliais, ieško nau- jų priemonių, tvarko gy- venimą skirtingu būdu, bet ji turi jausti atsakingumą už savo tėvų kraštą, už žmonijos,

juo labiau už savo tautos laisvę, už geresnį gyvenimą artimuji, kurie šiandien neša vergijos pančius. Jaunoji kar- ta turi sąmoningai paveldėti turtą - saugoti savo tautą ir kovoti už jos laisvę, nors ir nepaveldės tų sentimentų, kuriuos jaučia ir jaus bent daugumas vyresniųjų iki karsto.

Ateitis, ir tai artimoji ir toli- mesnė, turi būti prieš akis, svarstant Bendruomenės už- davinius. Bet dabartis turi angažuoti ateitį kiekvieną tarybos narį, kad jis nesijaus- tų atitrūkęs nuo savo kam- mieno, kad jis neužmirštų atsakomybės šiandien prieš savo tautą. Jo tauta nėra tik praeities istorija ar tik ateities svajonė, o dabarties darbai, troškimai, pastangos dabar padėti kenčiančiam broliui, tremtiniui Sibire, sesei varge esančiai tėvynėje ar net išei- vojai. Ir ta išvija tokia plati, kad reikia daug rankų ir daug protų ją apimti ir su ja bend- radarbiauti tautinės kultūros pažangai.

Lietuvių Bendruomenė per 35-rius metus nusitęsė savo kelį ir pažįsta save. Jei kas abejoja jos prigimtimi, tai tik teoriškai gali vienai ar ki- taip pasakyti. Reikalingas sąmoningumas jai priklausyti aktyviai, reikalingas sąmo- ningumas tautiniu atžvilgiu joje dirbti tokį darbą, kuriam labiausiai tinki ir kuris la- biausiai traukia. Ne kiek- vienas gali būti poetas ar rašytojas, ne kiekvienas dai- lincikas ar skulptorius. Tam reikia pašaukimo, talento ir darbo. Taip pat ne kiekvienas gali užsiimti visuomeniniais, politiniais ar žurnalistiniais darbais, nes daugeliui vienas patinka ir jis tinka tam dar- bui, kai tuo tarpu kitas dar- bas jam nepatinka ir jis jam netinka. Blogiausia yra, kad dažnai imamasi tokių darbų, kuriuose yra tik profanai, tik mėgėjai, ir kenkia tiems, kurie visu nuosiūdumu toje srityje dirba. O darbų išvijoje ir sa- vųjų tarpe yra daug. Neužteks rankų ir jėgų juos tinkamai atlikti, kad jie būtų naudingi pačiai išvijai, jau labiau tėvynėi esančiai vergijoje.

Taryba turi jausti atsako- mybę už būsimos valdybos darbus. Ji turi jau pirmoj sesi- joj nustatyti planus, kurie bū- tų vykdomi valdybos. Jei val- dyba nesugeba tų darbų atlikti, reikia keisti naujais žmonėmis, nes jau patys ži- nome, kad ne visi sugeba geriausius darbus atlikti, nors turi ir gerus norus. Gerų norų neužtenka būti kultūri- ninkais, visuomenininkais, švietimo vadovais. Reikia jiems įgimtų gebėjimų ir pasi- ruošimo. Būtų per daug pra- bangos, jei pasitikėtume tik gerais norais arba grupinės ly- gybės principu.

Lietuvių išvija gyvena ne aukso amžių. Ji pamažu slen- ka į saulėlydį ne mirties pras- me, bet veiklos pajėgumu. Daugeliui išsisklaidžius po di- džiulius plotus, gyvenant net skirtinguose kontinentuose, negalint susisiekti ir visais reikalais pasitarti, negali būti ir vieningo kelio. Tą kelią turi susirasti kiekvieno krašto Bendruomenė, ir tai ne tik žiū- rėdama į savo pranokėjus, bet sprendžiamą dabar ir dabarties reikalavimų šviesoje. Visuo- menė laukia iš naujos LB tary- bos tinkamų vadovų ir kon- krečių sprendimų.

Pr. Gr.

Kelias, kuris veda į dangų, nėra pasitraukimo iš pasau- lio, o veikimo pasaulyje kelias. Schwedenborg

Kas sako prakalbą, visada turi žiūrėti, kad išsemtų temą, ne klausytojus.

W. Churchill

SOVIETAI PRIEŠ PABALTIEČIUS

Baltai ir skandinavų spauda (5)

Baltų tribunolas Gutauskienės laiške

Grįžkim prie Liljanos Gu- tauskienės laiško redakcijai. Įdomu, kad Baltų tribunolas pristatomas teisiąs Pabaltijo respublikas, o ne Sovietų Są- jungą. Kuone trečdalis laiško skirtas Danijos ekonominei analizei ir blogiems žodžiams dabartinei Schlueter vadovau- jamai krašto vyriausybei. Tei- giama, kad NATO stabdo Danijos ekonominę raidą vis didėjančiom karinėm išlai- dom. (Tuo tarpu už Daniją karinėm išlaidom Europoj ma- žesni turbūt tik Liuksembur- gas ir Liechtensteinas.) „Štai kodėl ne tik įvairios visuo- meninės organizacijos, bet ir folketingas (parlamentas) vis ryžtingiau pasisako prieš ginklavimosi didinimą, prieš Amerikos vidutinio nuotolio branduolinių raketų disloka- vimą Vakarų Europoje. Šios antikinės nuotaikos kai kam Vakaruose nepatinka. Tad neatsitiktinai reakcinės Vaka- rų jėgos Danijos sostinėje Kopenhagoj pasirenka tarptau- tinės įtampos didinimo arena.

Po liepos mėnesį nuaidė- jusių teroristų įvykių spro- gimų Kopenhagoje buvo su- rengtas kitas politinis spektaklis. Viename didžiau- sių viešbučių „Skandinavium“ susirinko įvairaus plauko poli- tiniai avantūristai, tarp jų ir kažkada gyvenę įvairiose Pa- baltijo respublikose, teisti Pa- baltijo respublikų. Pagal CŽV komandą į Kopenhagą buvo sulėkę įvairių „vaduotojų“ organizacijų vadovais. Jie reikšmingai šmeižė tarybinių Pabaltijo respublikų, tai- kingą TSRS politiką“. Vardu paminimi Aleksandras Štro- mas ir Tomas Venclova, kuriuos „Tiesa“ jau anksčiau tribunolo proga buvo apšau- džiūs. „Šio renginio organi- zatoriai siekė atkreipti kuo di- desnį danų spaudos dėmesį. Blaiviai mąstantys danų žur- nalistai jų pastangas vertino kaip mėginimą mesti šešėlį Europos saugumo ir bendra- darbiavimo pasitarime daly- vavusių šalių jubiliejiniams susitikimui Helsinkyje, ka- dangi iš Danijos provoka- toriai sėdo į laivą ir plaukiojo po Baltijos jūrą, užsuko į kai kuriuos uostus. Tai, žinoma, jiems nepavyko. Įvairių Dani- jos visuomeninių organiza- cijų atstovai ir žurnalistai per susitikimus su mūsų delega- cija labai domėjosi lietuvių, latvių ir estų tautų istorija,

šiandieniniais mūsų lai- mėjimais“.

Šio domėjimosi pavyzdžiu cituojamas provincijos lai- raštis „Lolland-Falsters Fol- ketidende“ (pavadinime išlei- ta raidė). Visai neminima didžiosios spaudos reakcija, kaip pusiau humoristinis Jens Stage reportažas, su kuriuo susipažinome. Hotel Scandi- navia vardas laiške iš- kreiptas.

Įdomu, kad vienu laiško sentimentu gali dalintis ir tri- bunolo organizatoriai. „Gra- žiai atrodė ir Baltija. Provo- katoriai Baltijos jūrai nereikalingi: ji turi būti taikos ir bendradarbiavimo jūra. Malonu buvo žinoti, jog Dani- joje gyvena žmonės, ne- abejingi mums, mūsų kraštų kultūrai. Tačiau kartu išsive- žėme ir kartėlio - juk Dani- joje atsirado jėgų, kurios leido gražioje šalies sostinėje su- rengti pikty antitarybinukų sambūrį“.

Kaip pasisekė sovietinė kontraofenzyva?

Kaip pasisekė sovietinė kontraofenzyva? Pa- grindinė jos išdava buvo, kad didžioji danų spauda rimčiau sekė Baltų tribunolą, negu ji tai būtų dariusi, jei sovietai būtų pasitenkinę sakydami, kad tai tik koks nors dėmesio nevertas ekstremistų ren- ginytis. Dabar justa, kad jei taip neracionaliai reaguo- jama, tai turi būti kas nors už tos jausingos reakcijos. Tai matysime ir vėliau pasi- rodžiusiuose vedamuosiuose.

Sovietų Sąjungos parei- gūnai iš savo ankstyvesnių klaidų mokosi, ir todėl reikia tikėtis, kad sovietiška „public relations“ darysis subtile- nes. Tačiau taip pat reikia prisiminti, kad laisvų kraštų žur- nalistus nėra taip lengva manipuliuoti. Pavyzdžiui, Jens Stage reportaže matėme, kad jis nepasitenkina tik pa- teikto spaudai „press release“ perspausdinimu, o kelia savo paties klausimus. Pavyzdžiui, Stumbrio atveju akcentuo- jama ne tai, kad visi pabė- gėliai fašistai ir naciai, o paties Stumbrio likimas. Reporteris nelabai rimtai pri- ima Gutauskienę, kuriai svar- biau kritikuoti Danijos jauni- mo aprangą, negu įtikinti, kokie blogi tribunolo rengėjai. Borovik pristatomas kaip Maskvos papūga. Kai jis kal- ba savo žodžiais, tiesiog savo ausim negali tikėti - jo užsi-

minimas apie Pabaltijin grįž- tančius sūnus karstuose tiesiog skamba kaip citata iš Vakarų radijo.

Nepajusta, kad skiriant maskvinį rusų žurnalistą va- dovauti delegacijai kaip tik remiamas tribunolo kaltini- masas, kad rusai viską tvarko Pabaltijy. Tas pats su rusų kalbos naudojimu spau- dos konferencijose - tai vėl rusifikacijos pavyzdys, kurį danai žurnalistai pastebėjo. Tokios konferencijos turėjo vykti bent anglų kalba, jei buvo neįmanoma suorgani- zuoti daniška kalbančios de- legacijos. Kodėl, pavyzdžiui, Stumbris negalėjo kalbėti sve- diškai, jei jis kalbą gerai mokas? Atsakymas šiuo metu aiškūs: rusų kalba yra tarpt- autinės tautų draugystės kalba, ir todėl visi sovietų sis- temos žmonės turi kalbėti rusiškai, nežiūrint, kokį tai išpūdį palieka Vakaruose.

Panašios mintys kyla skai- tant ir Liljanos Gutauskienės pasisakymus Jens Stage reportaže. Kodėl ji jautė parei- gą kritikuoti Danijos jaunimo aprangą? Ar taip įtikini žmo- nes, pas kuriuos svečiuojasi? Po šių pasisakymų reporteris viską, ką ji sakė, priėmė juo- kais (kad frazė siūlo panaud- oti karalienės metinėje kal- boje danų tautai nėra komplimentas). Reporteris nesistengė suprasti jos užo- minų apie vyrus ir vilnietišką „rašalą“. Po nesėkmingos ma- dų kritikos reporteris ją tik pri- statė kalbančią, kaip karalien- nė Viktorija. Tai visiškai, negu delegacijos sudarytojai norėjo - ši jauna psicholo- gė turėjo atstovauti naujajam ir aštriai mąstančiam sovie- tiniam inteligentui. Kas atsi- tiko? Kalta pati sovietinė sis- tema: delegacijos nariams buvo daug svarbiau namo grįžus atliksima ataskaita, negu retoriniai efektai klausy- tojams svetimoje šalyje. Svar- biau pasakyti kietus žodžius, negu švelnesnius, bet labiau įtikinančius. Reikia manyti, kad šis motyvas dar daug metų ardyt ir pačius rafinuo- čiausius sovietų propagan- dinius bandymus.

Savotiškai nuteikia ir so- vietinės kontrapropagandos „ad hoc“ improvizacija. Ar nežinote, kad tribunolas bus rengiamas? Ar nepagalvota, kad reikėtų delegaciją atsiųsti kur kas anksčiau (prieš danų vasaros atostogas) ir tuo būdu pavogti baltų egzilų perkūniją tribunole? Tada tribunolą bū-

įšvadavusių, kaip nors ypatingiau pagerbtas. Tik vienas J. Karosas, kuris kalėjime laikėsi santūriaus- siai ir tyliausiai, berods, jau pirmosios okupacijos metais buvo padarytas Vidaus reikalų komisariato kanceliarijos viršininku.

Kalėjimo cenzūra

Jau esu minėjęs, kad kalėjimo cenzūra buvo nepraleidusi man vienos knygos ir kad jau taip at- džiazi viską tikrindavo, kad nepraleistų nei vieno žodžio, kur nors įrašyto tarp knygos lapų. Juo labiau tikrindavo kalinių korespondenciją. Kai mane padė- jo į kalėjimą, Moksleivių sąjungos centro v-ba prane- šė moksleivių at-ku kuopoms ir davė kalėjimo adresą. Tuoj pat pradėjau gauti iš visur laiškus ir atvirukus su užuojautomis, sveikinimais ir padėrinimais, žodžiu, reiškančiais moralinę para- mą. Buvo dienų, kad gaudavau po 20-30 laiškų ir atvirukų. Išeidamas iš kalėjimo, išsinešiau daugiau kaip 600 tokių suvenyrų. Mūsų skyriaus viršininkas Šeštakauskas vieną kartą pats atnešė man į kamera- glėbį laiškus ir atvirukų ir, man juos atiduodamas, nusišypsojęs, pasakė: „Net ranką man įskaudo, visus juos pasirašinėjant“. Mat, tas valdininkas, kuris ką nors cenzūruodavo, turėjo ant kiekvieno daikto uždėti savo parašą ar bent inicialus, parody- damas, kad jis imasi atsakomybės už tokio ar kito- kio daikto praleidimą.“

Tikrindavo ne tik laiškus, bet ir visokius kito- kius daiktus. Pvz., aš visuomet nešiojau siuvenį, mat, tas valdininkas, kuris ką nors cenzūruodavo, turėjo ant kiekvieno daikto uždėti savo parašą ar bent inicialus, parody- damas, kad jis imasi atsakomybės už tokio ar kito- kio daikto praleidimą.“

Rimties valandėlei

RIBA TARP MEDŽIAGOS IR DVASIOS

Tai klausimas, į kurį atsaky- mo ieškojo didieji mintytojai, pradėdant Demosteniu, bai- giant Einšteinu. Į šį klausimą atsakymų būta įvairių. Mate- rialistinės ideologijos atstovai šį klausimą lengviausiai iš- sprendė: nėra jokios dvasios. Medžiaga yra amžina, nuolat besivystanti turimąja joje energija. Medžiagoje veikia evoliucijos dėsniai, todėl toks įvairumas pasaulyje esančių daiktų.

Tačiau lieka klausimas: kokia yra medžiagos - ener- gijos prigimtis? Kas yra tai, ką mes vadiname „medžiaga“ arba „fizine realybe“? Kokios reikšmės turi vadinamieji „gamtos dėsniai“, kuriuos žmonės atskleidė ir apie ku- riuos sudarė mokslinį paži- rinimą. Tai klausimai, kurie nuolat išskyla ir į kuriuos ban- do duoti atsakymą iš vienos pusės fizikai, iš antros - filo- sofai.

Šiuos klausimus svarbes- nius, negu jie gali atrodyti, bando spręsti italų mokslini- ninkas Renato Albini. Jis ne- seniai išleido knygą vardu „Kur yra medžiaga?“. Pa- grindinė jo tezė yra „Visatos esmė yra nemedžiaginė“.

Knyga yra padalinta į tris dalis. Dvi pirmosios yra skir- tos grynai fizikos proble- moms. Trečiąją dėl jos tu- rinio galima pavadinti metafizine. Iš daugelio kny-

tų galima būtų ignoruoti - te- reikėjo tik sakyti „Va, jie daro tą, ką mes sakėme jie darys“. Dabartinė reakcija buvo rekla- ma tribunolui, kurią rengėjai (bent Svedijoje) gambiau panau- dojo.

Žiūrint į ateitį: sovietiniai funkcionieriai labai susiže- vėję skaičiais. Reikia tikėtis, kad 1990 ir 1995 metais bus vykdomos masyvos penkias- dešimties metų sukakčių pro- pagandinės kampanijos. Ju efektui Vakaruose sumažinti jau dabar reikėtų skelbti kas bus, kad vakariečiai žinotų. Gal reikėtų ir renginių, kad vėl sovietai būtų statomi į reak- cijos, o ne akcijos pozicijas. Tačiau dar kartą reikia kar- toti, kad sovietai pareigūnai irgi mokosi iš savo klaidų, todėl gal ir nereikia tikėtis, kad darolai vystysis jų ne- naudai lygiai taip pat, kaip šią vasarą.

A.A.L.

J. V.

viena kartą buvome nuvesti į pirtį maudytis.

Drabužiams pasikabinti pirtyje buvo priekam- baris. Ten aš ir pasikabinau tą savo švarką. Kai nusimaukęs išėjau apsiengti, prie staliuko tame priekambaryje sėdėjo mus dabojęs sargas ir barbe- no į staliuką mano atlenktu peiliuku. Kai aš vilkausi savo švarką, jis pasisaukė mane prie savęs ir pasakė, kad tokių dalykų kalėjime negalima laikyti. Kai aš jam paaiškinau, kad, darant asmeninę kratą leidžiant mane į kalėjimą, tas peiliukas buvo praleistas, ir paprasčiau ji mano atiduoti, gavau atsakymą, kad jis tą peiliuką konfiskuojas, ir aš jo negavau. Iš to pasidariau išvadą, kad, kai tik pasitaiko kokia proga, sargai patikrina ne tik kišenes, bet net kiekvieną siūlę, nes, jei kur nors buvo vedama kalinių grupė ir koridoriuje sutikdavo praeinant kitą grupę ar net pavienį kalinį, jie mokė- davo labai šmaikščiai perduoti vieni kitiems įvairius raštelius ir net daiktus.

Dėlto, ar tai išvesdami mus vieną kartą į savai- tę į kiemą pasivaikščioti, ar vesdami bulvių lupsti, ar net sekmadieniais į kalėjimo koplyčią mišų išklausti, visuomet būdavo daugiau negu vienas sargas, kad pastebėtų, ar kas nors neperduodama kitiems kaliniams, kurie gali būti sutikti koridoriuje ar kur kitur. Tačiau net ir kalėjimo sienose buvo gali- ma kai ką perduoti vienas kitam, bet tik su kalėjimo sargo žinia. Pvz. tuo pat metu, kai aš ten sėdėjau, buvo kalėjime vienas žmogus iš mano valsčiaus, nuteistas iki gyvos galvos už žmogžudystę. Vieną dieną kalėjimo sargas atrakina kameros duris ir iškviečia mane į koridorių. Ten prisistato tas kalinys, pasisako, kad jis esąs Dabrukas iš to paties valsčiaus ir įteikia man grąžai, dailiai nupoliruotą, jo paties padarytą cigaretinę. Kalėjime buvo stalių ir kitokios dirbtuvės. Kaliniai padarydavo labai gražių ir vertingų dalykų. Buvo kalėjime net ir krautuvė, kur buvo pardavinėjami kalinių pagamin- ti dalykai.

(Bus daugiau)

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

Laiškas „Draugui“

KAS YRA LB?

Vilko sukurta Lietuvių charta yra tartum konstitucija, pagal kurią suorganizuota Pasaulio Lietuvių Bendruomenė. Gal kas nors tą chartą norėtų visi panaikinti ar pataisyti. Bet vargiai ar dabartinis Vlikas galėtų parašyti geresnę negu Vliko paskelbtą 1949 m. Ji sudarė pagrindą šakotai LB veiklai visoje lietuvių išeivijoje. Nežiūrint to, praėjus 36 m. nuo Lietuvių chartos paskelbimo dar vis tebesiaškiname Lietuvių Bendruomenės prigimties klausimą ir ar ji yra organizacija ar kas kita. Pirmas chartos paragrafas taip sako: „Tauta yra prigimtoji žmonių bendruomenė“. Šeštas paragrafas sako: „Valstybė yra aukščiausioji tautinės bendruomenės organizacija“. Atrodo, kad šitoks trumpas apibūdinimas turėtų mus patenkinti, nes charta rašė buvę Lietuvos valstybininkai Vliko nariai, jų tarpe teisininkai. Chartoje aiškiai sakoma, kad pasaulyje pasklidę lietuviai sudaro vieningą Pasaulio Lietuvių Bendruomenę. Bet kad JAV LB yra nevieninga, čia jau yra kitas klausimas, kurį turėtų išspręsti tik išmintingi lietuviai.

bės atžvilgiu“; T. dr. Leonardas Andriekus, O.F.M.: „Aidų“ 40 m. kelionė per tremtį: Žvilgsnis į praeitį, dabartį ir ateitį“; Birutė Saldukienė, M.S.: „Lietuvos žemės gelmių amžius“; Prof. kun. dr. Matas Mankeliūnas: „Epistemologinės problemos dabartinėje psichologijoje“; Prof. dr. Juozas Zaranka: „Pilto problema Platone“; Dr. Barbora Vileišytė: „Petro Vileišio kultūrinė ir tautinė veikla“; Prof. kun. dr. Paulius Rabikauskas, S.J.: „Lietuvos krikštas ir krikščionėjimas“ (600 m. jub. minėjimas); Dail. Antanas Tamošaitis: „Lietuvių liaudies skulptūra“; kun. Jonas Krivickas: „Kompiuteris mokymo ir auklėjimo tarnyboje“; Rašyt. Alė Rūta-Arbienė: „Pažintinė erdvė novelėse“ (K. Barėno „Dvidešimt viena Veronika“ ir Vl. Dautarto „Senoji gluosnio pasaka“); kun. prof. dr. Povilas Ražainis: „Romanizmo pėdsakai tremtinių literatūroje“; Prof. dr. Vytautas Vardys: „Nepriklausomos Lietuvos politinės kultūros bruožai“; kun. prof. dr. Antanas Paškus: „Psichoterapijos vaidmuo religiniame asmens brendime“; Dr. Anatolijus Matulis: „Nauji žmogaus smegenų tyrinėjimai ir jų svarbumas mūsų ateičiai.“

Dar yra daugiau pasižadėjusių paskaitininkų, kurie tačiau dar nenurodė savo paskaitų temos. Juos pranešime visuomenei vėliau.

Rengimo komitetas

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS SUVAŽIAVIMAS

Šių metų gruodžio 26 - 30 d. Los Angeles mieste yra rengiamas Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos XIII-tasis suvažiavimas. Paskaitos ir pokylis vyks gerame Ambasador viešbutyje netoli miesto centro, o parodos ir koncertas - lietuvių Šv. Kazimiero parapijos patalpose. Viešbučio kaina 55 dol. (vienam kambariui) nakčiai, ir 27.50 dol. asm. (po du kamb.) nakčiai. Mums yra rezervuota 17 kambarių iki gruodžio 3 d., gi po to reikės mokėti normalią kainą, jeigu dar bus laisvų kambarių.

Rengimo komitetas labai prašo visus, kurie ruošiasi dalyvauti ir nakvoti viešbutyje, pranešti iki gruodžio 1 d. savo pakeidavimą Jonui Motiejūnui, 555 N. Beachwood Dr., Los Angeles, CA 90004. Tel.: (213) 464-9398. Taip pat pranešti apie dalyvavimą pokilyje, kurio kaina bus 25 dol. asmeniui.

Jau yra žinomi šie paskaitininkai ir jų nurodytos temos: - Prel. dr. Petras Celišius: „Dievo ir žmogaus sąveika Apreiškime“; Mons. dr. Vytautas Kazlauskas: „Žmogaus teisių teologinis pagrindas“; Dr. Bronius Makušas: „Lietuvių mokyklos Vilniuje ir Pietų Suvalkiųje 1920 - 1939 m.“; Doktorantė Rasa Mažeika: „Kunigš. Algirdo ir Gedimino laikysena krikščiony-

daug draugų bei gerbėjų.

Krivickų auksinės vedybų sukakties pagerbimo vaišėse prie garbės stalo šalia suaktyvininkų buvo pasodinti Gražinos Krivickienės brolis žurnalistas Algirdas Gustaitis, pusseserė Irena Žilinskaitė - Kumpienė, Ona ir dr. Stasys Bačkiai ir buvusi pamergė Krivickų vestuvėse poetė Kotryna Grigaitytė - Graudusienė. Prieš pradėdant pietauti malda sukalbėjo ir oficialią dalį pravedė Krivickų žentas Julius Raulinaitis iš Californijos. Pirmasis suaktyvininkas draugų vardu pasveikino dr. Bronius Zalubas, išskeldamas abiejų nuopelnus lietuvių, nes tvirtais lietuvišiais išaugino ne tik abi dukras, bet ir savo vaikaičius. Pabrėžė dr. Domo Krivicko nuopelnus išauginant naują nepriklausomos Lietuvos teisininkų kartą, jo dalyvavimą daugelyje tarptautinių konferencijų, kuriose buvo ginami Lietuvos reikalai. Priminė tai, kada abu susipažino Prancūzijoje, kur Gražina Krivickienė Grenoblio universitete gavo mokslo laipsnį, vėliau savo talentą paskyrusi lietuvių tautosakai ir žurnalistikai.

Lietuvos diplomatijos šefas ir Lietuvos atstovas Washingtono dr. St. Bačkis suaktyvininkas pasveikino Lietuvos diplomatinės tarnybos ir Lietuvos pasiuntinybės Washingtono vardu, primindamas, kad dr. D. Krivickas šalia profesoriavimo Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje nuo 1934 metų iki Lietuvos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą dirbo juriskonsultu padėjėju, kelis kartus buvo Lietuvos delegacijos nariu derybose su Lenkija, Vokietija ir Sovietų Sąjunga, o nuo 1952 m. pakviestas, reikalui esant, testuoti juriskonsultavimo darbą Lietuvos pasiuntinybėje Washingtono. Pasak dr. S. Bačkio, „šiandien jis yra visų vertinamas, kaip kompetentingiausias valstybininkas, kuris pozityviai, konkrečiai analizuoja Lietuvai rūpimus klausimus ir pusiausvyros dvasioje sprendimus siūlo...“ Gražinai Krivickienei pareiškė padėką už Lietuvos vardo kėlimą sve-

timųjų tarpe. Baigdamas savo žodį, dr. S. Bačkis paskaitė Lietuvos atstovo prie Šv. Sosto St. Lozoraičio atsiųstą sveikinimą.

Vliko vardu suaktyvininkus sveikino inž. Liūtas Grinius, o Altos vardu - dr. Jonas Genys. Giminių vardu žodį tarė iš New Yorko atvykęs dail. K. V. Jonynas, iliustravęs ir Gražinos Gustaitytės-Krivickienės išleistas knygas. Jis priminė, kad nors esam iš savo gūžtų išbaidyti paukščių, bet esam visi lietuviai ir visai, lygiai ir Krivickų, atiduotas indėlis į lietuvių gyvenimą yra kartu indėlis ir į lietuvių tautos išlikimą.

Krivickų vaikaitis Algis Raulinaitis, sveikindamas senelius, gražia lietuvių kalba pasakė: „Mano senelis galbūt yra geriausias žvejys, o močiutė moka gražiai pasakoti anekdotus...“

Dr. D. Krivickas savo žodyje padėjo abiem dukroms už šios šventės surengimą ir šventę pavadino grynai šeimos švente. Kartu pasidžiaugė šeimos šventėje matydami tiek daug šeimos bičiulių. Savo žmoną Gražiną pavadino Rūpintojėliu, per 50

vedybinių metų nešusią didžiausią šeimos našta. Tuo tarpu Gražina Krivickienė padėjo savo dukterims ir vyrui už tai, kad jie „visuomet skaidrina nuotaiką“.

Pobūvyje dalyvavusius amerikiečius svečius su sveikinimų turiniu glaustai anglų kalba supažindino Krivickų dukra Rūta Penkiūnienė. Nuskambėjus „Ilgiausių metų“ garsams ir baigėsi auksinė Krivickų šventė gražaus klubo patalpose prie tyvuliuojančio ežeruko. Pobūvio metu malonu buvo susipažinti ir su kai kuriais ankstesniais Washingtono lietuvių veikėjais, dabar beveik nebesirodantais, kaip ponis Seele, Vaivada ir kiti. Krivickai savo nuosirdumu bei gerumu jungia įvairių pažiūrų bei kartų lietuvius.

REČITALIS WASHINGTONO

Penktadienio, rugsėjo 27 d., vakare Latvių namuose, Rockville, Md., bus poezijos ir prozos rečitalis, kurį atliks iš Lietuvos atvykę rašytojai. Tris dienas viešėdami Washingtono, svečiai apžiūrės istorines sostinės vietas.

Gražina (Gustaitytė) ir dr. Domas Krivickai

HORIZONTALAI

KRIVICKŲ ŠVENTĖ

1935 metų kovo 3 dieną Vilkaškyje buvo palaiminta Gražinos Gustaitytės ir dr. Domo Krivicko santuoka. Nuo to laiko praėjo 50 metų, abu Krivickai, gyvenantys Washingtono paonoje, tebėra tvirti, veiklūs, kūrybingi ir daugelio juos pažįstančių nuosirdžiai gerbiami.

Tėvų vedybų auksinės sukakties proga Krivickų dukros Irena Raulinaitienė iš Californijos ir Rūta Penkiūnienė iš Virginijos sekma dienos, rugsėjo 8 dienos popietę surengė vaišes Country klube Marylando valstijoje, netoli Washingtono. Į vaišes, šalia giminių, buvo pakviesta netoli šimto Gražinos ir Domo Krivickų draugų ir pažįstamų. Kvietimuose buvo pažymėta, kad „tėveliai prašo jokių dovanų nenešti“. Tačiau ne vienas svečias ta proga atidavė auką Lituanistikos katedrai, tuo pagerbdami akademikus Krivickus. Tai įsidėmėtinus pavyzdys ir kitoms, kurie įvairiomis priemonėmis yra kviečiami į suaktyvintus ar panašius priėmimus.

Pirmiausia keli žodžiai apie Krivickus, kuriuos „Draugo“ skaitytojai turėtų gerai pažinti, nes abu jie yra ar buvo šio dienaščio bendradarbiai. Dr. Domas Krivickas, tarptautinės teisės profesorius ir Vliko pirmininko pavaduotojas, kartais parašo straipsnius tarptautinės teisės ir politiniais klausimais. Tuo tarpu Gražina Krivickienė, savo širdį atidavusi tautosakai, keliolika metų buvo „Draugo“ atstovė Baltųjų rūmų spaudos štabe ir „Drauge“ paskelbė daug spalvingo braižo straipsnių. Per tuos straipsnius ir čia rašantis susipažino su labai malonia Gražina Krivickiene, o vėliau Washingtono ir su dr. Domu Krivicku, kurs yra toks paprastas, labai mielas ir ypač mėgstantis politiniais klausimais kalbėti žmogus. Kai asmeniškai susitinkam ar telefonu pasikalbam, vis užsimegza šiltas ir artimas ryšys. Štai kodėl jie turi tiek

damis pakenkti tiems, kurie dirba bendruomeninį darbą išeivijos lietuviškumui išlaikyti ir Lietuvai laisvę atgauti.

J. Navakas

Iš skambėjimo pažinsi, ar indas sveikas, ar įskilęs; iš kalbos pažinsi, ar žmogus išmintingas, ar paikas.

Demostenis

LIETUVIŲ FONDO REČITALIS
 Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
 Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio, 8:30-9:00 v. vakaro.
 Visos laidos iš WCEV stoties 1450 AM banga.
 St. Petersburg: šeštadieniai, 12:30-1:00 val. d.p. iš WTIS stoties 1110 banga.
 Adresas: 6955 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629. Telefonas: (312) 778-5374.

Lietuviai esame visi - Lietuvių Fonde ar es!
 3001 WEST 59TH STREET
 CHICAGO, ILLINOIS 60629
 PHONE: (312) 471-3869
 U.S.A.

Santrumpos: atm. įn. - atminimo įnašas, pavardė po divitaško - aukotojas, įm. - įmokėjo, atst. - atstovauja, asm. - asmuo, įgal. - įgalotinis, suma po pavardės - įnašų iš viso.

1985 m. liepos mėn.

- 1 x \$15 [vaska Povilas ir Joanna (mirus), \$245.
- 1 x \$20 Lietuvos Agronomams Sibiro Tremtiniams Pagerbti Stipendijų Fondas, Puodžiūnas Mindaugas atm.: 1 asm., \$8,840.37.
- 2 x \$25 Adamkevičius Ignas, \$125; Raštikis gen. Stasys atm.: Korius Z. ir S., \$1,715.
- 1 x \$50 Urbonienė Bronė atm. įn.: Urbonas Vincas, \$275.
- 1 x \$60 Muraška Juozas atm. įn.: 6 asm., \$1,070.
- 1 x \$65 Akavickas Vladas atm.: kaimynai \$40, Maciukevičiai A. ir I. \$25, \$165.
- 6 x \$90 Sekančius įrašė seneliai Bronius ir Paulė Andriukaičiai savo vedybinio gyvenimo 50 m. sukakties proga: Andriukaičiai Paul Bernardas, \$100; Andriukaičiai Peter Dana, \$100; Andriukaičiai Steven John, \$100; Andriukaičiai Kristina Marija, \$100; Jakubauskas Aleksas Vytautas, \$100; Jakubauskaitė Astra Regina, \$100.
- 7 x \$100 Berenschot (Jakubauskaitė) Aldona Marija ir Daniel Raymond: 1m. B. ir P. Andriukaičiai savo vedyb. gyv. 50 m. sukakties proga, \$100; Černius Kazys ir Filomena, \$1,600; Jakubauskaitė Audronė: 1m. B. ir P. Andriukaičiai savo vedyb. gyv. 50 m. sukakties proga, \$100; Mackus poetas Algimantas atm. įn.: 1m. Mackienė Marcelė, \$400; Pautienis dr. Algimantas Kazimieras atm. įn.: G. Juodeika ir I. Jodelė, \$100; Slekys Petras (miręs) ir Julija, \$300; Viekšniauskas Juozas ir Emilija ir Savulis Antanas ir Viktorija atm. įn.: Wisnaukas W. ir B., \$200.
- 4 x \$200 Sekančius įrašė tėvai Bronius ir Paulė Andriukaičiai savo vedybinio gyv. 50 m. sukakties proga: Andriukaičiai Bronius ir Suzanne, \$400; Andriukaičiai Daumantas Jonas ir Nancy, \$200; Jakubauskienė Aldona Teresė, \$200; Burneikis Jonas, \$900.
- 1 x \$250 Gasparonienė Monika atm.: Dičius Anatolijus \$50, Brazdžioniai A. ir B. \$25, Milius Albertina \$25, Radveniai J. ir G. \$25 ir 11 kitų asm., \$450.
- 1 x \$360 P.L.P. Karo Mokyklos XVII Laida 1935 m.: Janulevičienė Janina \$50, Miselis Antanas \$50, Norus Lucy M. \$50, Gasparaitis Kostas \$35, Irlakis Valentinas \$35, Lendraitis L. \$35, Rutelionis Vytautas \$35, Valušis Antanas \$35, Vilkutaitis Vytautas \$35, \$360.
- 1 x \$500 Andriukaičiai Bronius ir Petrė savo vedyb. gyv. 50 m. sukakties proga, \$1,000.
- 1 x \$25 Rugytė Alicija atm.: Ambrozaitis dr. Kazys ir Marytė, \$50, Labanaukas dr. ir Mrs. \$50, Kutkus Vytautas \$30, Baras Stasys ir Elena \$25, Dapkus Alg. ir Regina \$25, Gaudušas Jadyga \$25, Juozėvičienė dr. A. \$25, Polikaitis Bronius ir Aurelija \$25, Šiežas A. ir A. \$25 ir 22 kiti asm., \$3,525.
- 1 x \$1,000 Plukas Paskalis, \$2,000.
- 1 x \$2,000 Broniaus Gražulio Fondas Studentų Stipendijų Reikalams: Gražulienė Akvilė, \$6,000.
- 1 x \$5,000 Jablonskis Boneventūras, Pranė (mirus) ir Aleksandra Marija (mirus): Jablonskis Boneventūras, \$5,600.
- 1 x \$16,058.22 Grigaliūnas vet. gyd. Anicetas testamentinis palikimas, \$20,558.22.
- 1 x \$20,000 X stipendijų fondas, \$20,000.
- Iš viso \$47,993.22

1985 m. rugpjūčio mėn.

- 1 x \$10 Sims-Simoliūnis Marija atm.: 1m. 1 asm., \$170.
- 1 x \$14.76 Zovė Marcelė atm. įn.: 1m. 1 asm., \$14.76.
- 1 x \$25 Kriščiūnėvičius kun. Viktoras, \$125.
- 1 x \$40 P.L.P. Karo Mokyklos XVII Laida 1935 m.: Gamziukienė-Abromienė Bronė, \$400.
- 1 x \$50 Puzinas dail. Povilas atm. įn.: Puzinienė Austra, \$575.
- 1 x \$75 Dryžienė Sofija atm.: 1m. 7 asm., \$1,075.
- 1 x \$81 Dragunevičius Jurgis atm.: Dragunevičius Rimvydas \$40, Pakštys Mykolas ir Alisa \$40, \$281.
- 2 x \$100 Kemežaitė Birutė, \$100; Šlapelis Skaistutis atm. įn.: Šlapelytė-Dilger Rasa, \$100.
- 1 x \$1,025 Brazdžionis Dalius atm.: Adomėnas Ant. \$100, Gustaitis Alg. ir Jutta \$100, Lemberienė Monika \$100, Lemberas Vitalis ir Dana \$50, Daugėla Stasys ir Onutė \$30, Tamošaitis I. V. \$30, Arbas Edm. ir Alė \$25, Balsienė Adelė \$25, Činga Jonas ir Aldona \$25, Dičius Anatolijus \$25, Grušas Pr. ir M. \$25, Gustaitis Algis ir Mary \$25, Milienė Alb. \$25, Raulinaitis Julius ir Irena \$25 ir 31 kiti asm., \$1,125.
- 1 x \$3,000 Grietė-Jurgevičius Stasys, \$5,200.
- 1 x \$4,000 Broniaus Gražulio Fondas Studentų Stipendijų Reikalams: Gražulienė Akvilė, \$10,000.
- Iš viso \$8,520.76.
- Lietuvių Fondo pagrindinis kapitalas 1985.VIII.31 pasiekė 3,224,039 dol. Gautomis palūkanomis parėmė meną, lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą 1,537,586 dol.
- Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo dalį. Iš viso palikimais gauta \$29,001 dol.
- Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykime šį tikslų pavadinimą:
 „LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION, 3001 WEST 59TH STREET, CHICAGO, IL 60629“.
- Visi statykime Lietuvių Fondą, nes gautomis palūkanomis remiamas lietuviškas išlaikymas.

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
 Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
 2657 WEST 69TH STREET
 925-7400

BRIGHTON PARK
 4040 ARCHER AVENUE
 254-4470

BRIDGEVIEW
 8929 S. HARLEM AVE.
 598-9400

Redaguoja Dana Račiūnė, 4407 S. Artesian, Chicago, IL 60632. Tel. 312-523-9572.

DVYLIKTASIS LITUANISTIKOS SEMINARAS

Rugsėjo mėnesio *Atlantic* žurnale pasirodė straipsnis apie mirštančią airių kalbą. Airijoje tiek mažai žmonių kalba airiškai, kad valdžia yra nutarusi, jog būtų bergždžia ją mokyti mokyklose. Tačiau straipsnyje sakoma, kad padėtis nėra visiškai beviltiška — rašoma, kad „airių kalba kenčia Maroko Atlaso kalnų liūtų likimą — nors visi laukiniai (laisvėje gyvenę) liūtai yra išmirę, nelaisvėje jie klesti ir dauginasi“. Tuo pasakyta, kad kaimuose, kur anksčiau buvo airių kalbai natūraliausia ir vešlingiausia dirva, daugiau nekalbama airiškai, o miestuose, kur jau seniai nekalbėta airiškai, auga skaičius žmonių, sąmoningai nusprendusių mokytis airiškai ir ta kalba kalbėti savo šeimos ir draugų tarpe. Manoma, kad tik per sąmoningą kalbos mokymąsi airių kalba išsilaikys.

Panašų airių ir Maroko liūtų atvejį yra lietuvių išsiviečių kalbos padėtis. Kai lietuviai, o ypač lietuvių jaunimas bei jaunos šeimos traukiasi iš lietuvių teltinių, kai gyvenimo reikalai vis dažniau ir dažniau aptariami gyvenamojo krašto kalba, mums gresia lietuvių kalbą užmiršti, jos žodynas nesivysto, gramatika pamirštama, ji pasmerkiama vartoti tik virtuvėje.

Išsiviečioje neturint natūralios aplinkos lietuvių kalbai vystytis ir klestėti, reikia jai kaip Maroko liūtam kurti prieglaudą, ir kaip airiai turime sąmoningai jos mokytis ir ją vartoti. Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga jau dvyliktus metus tokią prieglaudą organizuoja. Tai Lituanistikos seminaras, kuris šiais metais įvyko rugpjūčio 4-18 d. Loyola of the Lakes tėvų jėgų rekolėkcijų namuose, Akron, Ohio. Į šią lietuvių kalbos prieglaudą suvažiavo 26 studentai (aspirantai ar jau tarnybas turintieji lietuviai) ir aštuoni lektoriai, profesoriai, įvairių sričių žinovai, pirmieji mokytojai, o antrieji — dėstyti lietuvių kalbą, literatūrą, Lietuvos istoriją ir visuomeninius mokslus.

Seminare kasdieną buvo dėstoma 10 kursų. Dauguma studentų pasirenka 5-6 kursus ir pasiryžta tiems kursams pasirošti ir pamokas atlikti. Kadangi seminare ypatingas dėmesys skiriamas lietuvių kalbai, todėl buvo dėstomi net penki kalbos kursai, ir studentai buvo skatinami pasirinkti daugiau kaip vieną iš jų. Buvo tokių, kurie visus penkis išklaušė. Du kalbos kursus dėstė publicistas, *Draugo* redaktorius Mykolas Drunga. Vienam jo kurse, „Lietuvių kalbos gramatikos pradžios“, vainamame vaikų darželiu, buvo iš pagrindų einama lietuvių kalbos morfologija ir sintaksė. Jis buvo taikomas tiems, kurie kalbos pagrindų nekad neįmoko, ir tiems, kurie juos norėtų nuodugniau pakartoti. Drunga dėstė ir rašymo kursą, kuriame studentai rašė ar vertė iš anglų į lietuvių kalbą straipsnius. Didelis dėmesys buvo skiriamas sintaksėi, skyrybai, minties aiškumui ir tinkamų žodžių parinkimui — barbarizmams, hibridams ir vertalams buvo ieškomi lietuviški atitikmenys ar bent adekvatus pozityviai kodifikuoti substitutai.

Kun. Juozas Vaišnys, dvylikos seminarų lektorius veteranas, dėstė populiarų lietuvių kalbos kultūros kursą, kuriame kursantai kasdieną rašė vis sunkesnius diktantus, o tėvas Vaišnys su pasigardžiu žvilgsniu iš jo padarytas rašybos ir skyrybos klaidas. Kurse buvo vartojamas paties lektoriaus sureduotas ir ką tik atspausdintas, dar šiltas vadovėlis: „Praktinė lietuvių kalbos vartoseną“.

Kalbotyrininkas prof. Antanas Klimas dėstė linknių mokslą ir kirčiavimą. Abu labai reikalingi, ypač išsiviečio lietuviukams, bet taip pat ir labai sunkūs, daug darbo reikalaujantys kursai. Kursuose išmoktos kalbos taisyklės buvo tuoj panaudotos kasdiniuose pasikalbėjimuose, nes seminare visi savanoriškai kalba vien lietuviškai.

Nors lietuvių kalbai buvo skiriama daug dėmesio, seminare niekad nebuvo užmiršta, kad lietuvių kalba yra tik lietuvių tautos jungiamoji lytis ir išsiviečio priemonė. Todėl seminare buvo dėstomi ir literatūros bei visuomeninių mokslų kursai. Iš literatūros buvo trys kursai. Prof. Rimvydas Šilbajoris dėstė kursą „Pokario lietuvių poezija“, kuriame buvo padaryta įvairių pokario metais Lietuvoje rašančių poetų kūrinų apžvalga. Prof. Violeta Keletienė, dabar dėstanti lituanistiką Illinois valstybiniame universitete Chicagoje, seminare skaitė kursą „Išsiviečio lietuvių poezija ir proza — santykis su tėvyne ir gyvenamoju kraštu“. Prof. Ilonos Gražytės-Maziliauskienės kurse nagrinėta du romanai — vienas išsiviečioje rašytas (Antano Škėmos „Balta Drobule“), o antras 1981 m. atspausdintas Lietuvoje (Sauliaus Tomo Kondroto „Zalčio žvilgsnis“). Kaip matome, literatūros kursų skaitymai skirtėsi lygiai į dvi dalis: pusė veikalų parašyta išsiviečioje, kita pusė pavergtoje Lietuvoje. Tai davė proges studentams palyginti, kaip pokario metais išsiviečioje ir Lietuvoje rašoma.

Panašiai ir prof. Vytautas Kavolis dėstė kursą „Pokario lietuvių kultūra“. Čia kaip tik buvo lyginamos po antro pasaulinio karo išsiviečioje ir Lietuvoje kuriamos kultūros, žvelgiama, kaip skirtingos socialinės situacijos reiškesi kultūros procese.

Prof. Benediktas Mačiuka dėstė „Lietuvos istoriją nuo 1940 metų“. Tai buvo apžvalginis kursas, pradėtas nuo nepriklausomybės netekimo, pereinant sovietų bei vokiečių okupaciją, stalininius ir postalininius laikus, baigiant šią dieną ir ateities perspektyvomis.

Dienas praleidavom klausydamiesi paskaitas, o vakarais pamokas ruošdavom, skaitėme, pasitardavom su lektoriais. Vyko ir organizuotų užsiėmimų: literatūros vakaras, kuris, išskyrus Kornelijaus Jazbučio eilėraščius, buvo panašesnis į talentų vakarą, kupinas dainininkų, vokalinių pasirodymų ir parodijų. Keli vakarai buvo skirti diskusijoms. Vieną vakarą buvo diskutuojama Pabaltiečių Taikos ir Laisvės žygis laivu Baltijos jūra. Buvo iškeltos dvi pagrindinės mintys: pirmą, buvo klausama, kodėl lietuvių taip mažai rėmė šį pabaltiečių žygį, ir kodėl tiek mažai lietuvių jaunimo į jį išsirengė. Nemažai buvo priekaištaujama Vlikui ir PLB. Antra, buvo nusiskundimas, kad žygyje nedalyvavo lietuvių spaudos atstovų, kurie kasdien būtų siuntę savo laikraščiams reportažus. Susidarė įspūdis, kad lietuvių visuomenė to žygio visiškai nerėmė.

Kitą vakarą Mykolas Drunga pravedė diskusijas apie išsiviečio lietuvių problemas. Jau praleidusių kurį laiką seminare buvo nusistebėta apvertkinta lituanistikos mokyklų būkle. Buvo pasiūlytos kelios mintys, kaip pagyventi mokinių dėmesį lituanistiniais dalykais. Vienas siūlymas, kuris gerai veikia Kalifornijoje, yra įvedimas politinės akcijos pamokų lituanistinėse mokyklose. Tokia pamoka suaktualina kitų dėstomų dalykų, pvz., istorijos, literatūros, gramatikos svarbą.

Kitas iškeltas rūpestis buvo, kad lietuviams ir lietuvių bendruomenėje trūksta

A.S.S. studijų dienos

1985 m. Akademinių Skautų Sąjūdžio studijų dienos įvyko rugpjūčio 23-25 d. Dainavos stovyklavietėje. Stovyklos viršininkė buvo Svajonė Kerelytė, o komendantai — t. n. Nida Bichnevičiūtė ir senj. Audrius Kirvelaitis.

Pirma diena, penktadienis, buvo atvykimo ir susipažinimo diena. Formali programa ribojosi lauko dienos pabaigoje.

Šeštadienį prasidėjo rimti užsiėmimai. Diena prasidėjo oficialiu stovyklos atidarymu, tuoj sekė paskaita „Lituanistiniai kursai Vilniuje“. Senj. Edis Sabas ir senj. Edvardas Tuskenis, abu neseniai grįžę iš Vilniaus kursų, pasidalijo įspūdžiais apie Lietuvą. Pasak klausytojų pastabų, pranešimai buvo ypatingai idomi. Po pietų — antra paskaita — OSI reikalų apibūdinimas. Fil. Rimantas Dirvonis pasakė įvadinį žodį, o fil. Algis Šilas ir fil. Jonas Dainauskas išdėstė OSI įkūrimo priežastis, tos įstaigos veiklą ir jos netikslumus — teisiškus ir istoriškus. Po pertraukos fil. A. Šilas perskaitė reportažą apie „Baltic Peace and Freedom Cruise“ — lietuvių, latvių ir estų laivo kelionę Baltijos jūroje.

Vakarinė programa prasidėjo su kun. Algimanto Kežio naujos knygos „Lithuania through the Wall — Diary of a Ten-Day Visit to my Native Land“ supažindinimu. Skaidrėmis akademikai susipažino su Lietuvos vaizdais, nufotografuotais dešimt dienų turistinėje kelionėje. Sekė lauzas lauke, pravestas t. n. N. Bichnevičiūtės. Po lauko paskutinė šeštadienio paskaita: Vyto Beleskos „Lietuviai ir pop' muzika“. Garsiniu būdu Vytautas pristatė lietuvių estradinės muzikos istoriją nuo šio šimtmečio pradžios iki dabarties, tiek Lietuvoje, tiek Amerikoje.

Sekmadienio paskutinė paskaita — fil. Dainausko pranešimas apie Mažąją Lietuvą ir jos likimą. Po to pietūs, labai skaniai paruošti ponios Norvilienės, ir stovyklos oficialus uždarymas.

Tiek akademinė programa, tiek dalyvių skaičiumi (ypač jaunimo) šios studijų dienos labai pasisekė.

ET

žmonių, kurie būtų pasirodę kultūriškai ir politiškai veikti. Lietuvių interesams ginti trūksta čia užaugusių lietuvių politikų, žurnalistų, filminių, televizijos darbuotojų, rašytojų, poetų, istorikų. Dėl to trūkumo buvo priekaištaujama studentams, kad nepakankamai pastangų deda svarstydami pašaukimą: buvo kaltinami ir tėvai, kad savo vaikus stumia į vadinausias praktiškas profesijas, kaip inžinerija ar medicina, dažnai neatsižvelgdami į savo vaikų sugebėjimus ir lietuvių bendruomenės poreikius.

Lituanistikos seminarai gali aukščiau minėtą tendenciją pakeisti, nes čia prisieimėm tiek žinių ir susidomėjom tokiom sritim, kurių daug kas savo kasdiniuose gyvenimuose nepatiria. Tikėjimės, kad per tas dvi savaites ne vien tik šiai saulei studentų pagerėjo lietuvių kalbos mokėjimas, bet kad juose gimė plėšrus kaip liūtų rūpestis lietuvių tauta, jos kultūra ir visuomenė.

Kitas iškeltas rūpestis buvo, kad lietuviams ir lietuvių bendruomenėje trūksta

Skautai akademikai po studijų.

Nuotr. Sofijos Daukūtės

Bruožai, ruožai ir veidai

Nėra jokios abejonės, kad tarp išsiviečio lietuvių jaunimo ateitininkai — bent Čikagoje — pritraukia didžiausią sąmoningų jaunuolių dalį. Daug jaunų žmonių susirinko Čikagoje rugpjūčio 30 — rugsėjo 1 d. ir dalyvavo ateitininkijos 75 metų šventėje. Atvyko Saulius Kubilius iš Romos (Italija) ir skaitė savo kūrybą per „Žodžio ir muzikos vakarą“. Cicerietis Vitas Laniauskas deklamavo Bernardo Brazdžionio poeziją, o Mirga ir Aukšė Bankaitytės, tautiniais rūbais apsivilkusios, grojo kanklėmis. Detroitiškiis Marius Gražulis, lieknas, garbanotas auksaplaukis, atliko violončelės Haydn koncertą. Jam ir akompaniatoriui, Polikaičių giminaičiui Vidui Neverauskui, gausiai atsидėjo publika.

Ateitininkų bankete, sekmdienį, rugsėjo 1 d., Condesa de la Mar salėje, AIDO orkestras, vedamas Dariaus Polikaičio, atliko dainą „Keleiviai“, skirtą Dariaus pusbroliui Linui Polikaičiui ir jo žmonai Reginai Stančikaitėi, naujavedžiams, kurie medaus mėnesio kelionę praleido Europoje. AIDAS taip pat atliko keletą dainų iš savo naujai išleisto plokštelės (įskaitant ir populiariąją „Aš čia gyva“).

Ateitininkų kongrese taip pat pasirodė aktorė Laima Sulaitytė-Day, kuri prieš septynerius metus mokėsi Vasario 16 gimnazijoje. Tais metais gimnazijoje mokėsi vos 60 mokinių. Šiais metais, pirmą kartą gimnazijos istorijoje, mokosi net 93 mokiniai! Iš Čikagos išvyko net aštuoniems metams Lina Šliažaitė, pirmą sykį Lituanistikos

tunto skautas Vytautas Lapėnas ir Daina su broliu Vaidu Pauliai.

Gimnazijos direktorius Andrius Smitas džiaugiasi, kad į gimnaziją atvyko daug gabių ir darbščių mokinių. Taip pat iš užsienio, iš Buenos Aires (Argentina), išvyko buvusio gimnazijos mokinio Nestoro Ruplėno pusbrolio Danielius Aglinskis. O iš Santo Domingo ten mokysis Alainas Gromošauskas.

Rugsėjo 5-8 d., buv. Adamkaus Tabor farmoje, Sodas, Mišigane, įvyko 32 Santaros Šviesos suvažiavimas. Anot Illinois universiteto profesorės Violetos Keletienės, suvažiavo šiek tiek jaunimo, kurį tėvai ragino ten vykti. Ji pareiškė, kad tėvai čia atsiuntę merginas, kad susipažintų su lietuvių vyrais, tačiau dauguma pastarųjų vedė arba inžinieriai. Tam pačiam suvažiavime svečias iš Lietuvos Algimantas Bučys pakvietė jaunąją poetę Zvilę Bilaišytę bandyti kitą savo eilėraščių rinkinį išleisti Lietu-

voje. Penki jaunuoliai praleido vasarą dirbdami Pasaulio lietuvių archyve, Čiurlionio galerijoje bei kitose vietose Vydūno Fondo remiami. Jiems pagerbti akademikai skautai suruošė kuklų šurum-burum rugpjūčio 15 d. Akademikų skautų būstinėje, Morkūno spaustuovės patalpose. Gailė Eudukaitė, jos brolis Saulius Eidukas, Linas Eitmanas, Renata Ramanauskaitė ir Edis Sabas, lydimi fil. Jono Dainausko, dirbo keliose lietuviškose įstaigose. Eitmanas, vienintelis „neikagiškiš“, atvykęs iš New Jersey, taip susižavėjo Čikagos lietuvių veikla, kad nusprendė pasilikti ir tęsti studijas čia.

Šio mėnesio pradžioje į Italiją išvyko Kristina Kotovaitė, Illinois universiteto architektūros studentė. Ji ten toliau tęs studijas ir praplės savo architektūrinį akiratį.

Jaunasis visuomenininkas Robertas Vitas, besiruošiantis doktoratui Loyolos universitete, prieš maždaug dvi savaites baigė rašyti savo 250 puslapių magistro tezę. Vitas, kuriam maloniau praleisti laiką prie knygų, negu su jaunimu, paaiškino, kad jis visą vasarą prasidėjo prie mašinėlės, norėdamas užbaigti tezę. C'est la vie.

a. b. c.

Malda

Neramu. Ką man daryti? Nežinau. Bijau. Nežinau, kas darosi. Negaliu pabėgti, negaliu slėptis. Mintys vis blaškosi. Reikia susikaupti. Ar pasiseks? Nežinau, kas laukia ateity. Gal viskas baigsis geruoju...

Dienos bėga. Pavargęs. Naktį negaliu miegoti. Neturiu jausmų. Tik giliai slepiasi baimė. Kad būtų kova. Leiskit man būti žverimi, bet ne; turiu čia sėdėti ir galvoti. Tuoj prabėgs laikas ir galėsiuos, kad nieko neatlikau. Vis taip būna.

Esu išdavikas. Nusikaltau. Taip gerai sekėsi, o dabar nieko. Laiko negražinsi. Tik palikit ramybėje! Noriu tik vienas praleisti laiką, o to laiko vis nėra. Tik tada galėčiau išsiperkti iš prakeikimo. Neturiu talento.

Zmonės vis gyry ir tebegiria. Kodėl? Tada nežinojau. Dabar nežinau. Kad jie žino, ko aš trokštu, kas su manim bus?

Paskaičiau apie Kafką. Kas jis? Nieko man nereiškia. O „The Last Temptation of Christ“ tebeguli lentynose. Gal kada nors...

Tuoju prasidės mokslo metai. Vėl... Ar šie metai bus skirtingi? Nežinau, nemanau. Kad galėčiau vėl pradėti...

Tėvynė šaukia. Noriu atsilipti. Negaliu. Pririštas. Palauk. Ateisiu į pagalbą.

Visi jau mirę, o aš gyvas. Turėjo kitaip būti. Kodėl bėgo? Dabar mano kančia. Grįšiu.

Ar turėsiu jėgų? Nežinau. Turbūt silpna pasidarys. Gal Coca-cola? Ne. Negeriu, nevartuju narkotikų. Mano pažadas. Išskentėsiu.

Dieve, juok jėgų!

Vida Kuprytė

Tomas Dundzila

Mokykimės toliau...

Patobulinkime kalbą, skaitykime lietuvių literatūrą, užsiregistruokime į lituanistikos kursus Illinois un-te. Kviečiame ir skatiname visus lietuvius bei nelietuvius studentus ir susidomėjusius pasinaudoti proga išmokyti lietuvių kalbą arba susipažinti su literatūra.

Šie kursai bus dėstomi Lituanistikos katedroje šį rudenį ketvirtį:

- 101 — pradinis lietuvių kalbos kursas;
- 224 — lietuvių kalba pažengusiems;
- 223 — lietuvių drama;
- 230 — lietuvių literatūra;
- 460 — Vinco Krėvės realizmas;
- 465 — Marius Katiliškio proza.

Profesorė Violeta Keletienė dėstys bakaluro siekiantiems studentams, o profesorius Bronius Vaškešis praves seminarus aspirantams. Galima susitarti su profesoriais dėl savarankiškų studijų.

Neįmanoma išklausti lituanistikos kursą? Tuo atveju bent įsikvite į Lietuvos studentų veiklą. Visi kviečiame prisidėti prie klubo veiklos savo entuziazmu ir idėjomis. Laukiame jūsų!

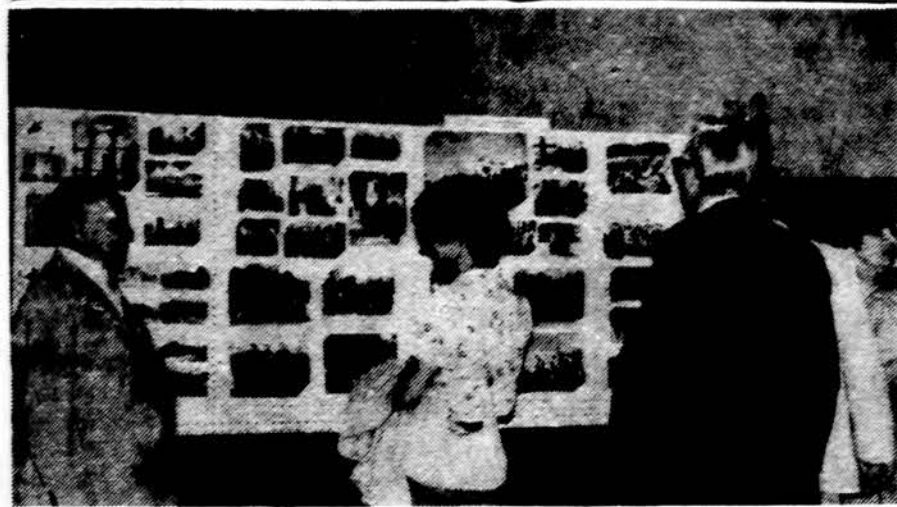
Dalis gerai nusiteikusių lituanistikos seminaro kursantų ir lektorių.

Nuotr. Vidos Kuprytės

DAINAVA — KĄ JI TURI IR KO TRŪKSTA

Dainavų yra šen ir ten. Bet šis reportažas skiriamas pačiai dainavaišiai Dainavai — jaunimo stovyklai Michigane, už penkių mylių ir vakarus nuo Manchesterio miesteliuko. Tai Dainava, kurioje tris dešimtmečius lietuviškai mokėsi mokiniai ir jų mokytojai, kurioje stovyklavo kūdikiai ir jų seneliai, kurioje išdainuota milijonas lietuviškų dainų. Kaip gi kitaip, jei Dainava...

Ilgokai apie Dainavą man nebeteke rašyti. Gal keletą metų. Bet ji turi gerą kronikininką, už mylios ar dviejų isikūrusį Stasį Garliauską. O kai ją valdė dr. Romualdas Kriaučiūnas, jis pats keliais išsamiomis reportažais nusakė Dainavos praeitį ir dabartį, ypač dabartį. Dar nebuvo didelio reikalo man po jos pastatus šią vasarą landžioti. Bet Vacius Lelis nedavė ramybės. Neuztenka, sako, tik iš tolo, nuo paplūdimio žvalgytis. Pasidairyk, sako, kartu su manim. Šį tą ir paaiškinsiu.

Juozo Taoro iš St. Petersburgo, Fla., surašytas Clevelande numizmatikos parodoje. Iš kairės: J. Taoras, Nasvytytė, Bridžius, ir kt. Nuotr. Vl. Bacevičiaus

Tai ir pasidairiau. Sekmadienį, rugpjūčio 18 d. Diena, kai apie Spyglių ežerėlį tupinėjo tik keliolika paplūdimio lankytojų, o Baltuosiuose rūmuose buvo užimti tik pora kambarių. Didžiosios stovyklautojų bangos per trumpą 1985-ųjų sezoną jau nusiritusios. Visoki jaunūčiai ir moksleiviai, sendraugiai ir frontininkai, mokytojai, angliškai kalbantieji, bet lietuviai būti norintieji, gal dar viena kita grupė ir nebūtinai mano surašyta tvarka. Eilėje, iki Darbo dienos, buvo lišk skautai, skautai vyčiai ir neolituanai. Tuomet Dainavą belankys svetimtaučių grupės, tik retkarčiais (gal vien per Padėkos savaitgalį ir N. Metus?) saviesiems užplūstant. Tikras lietuviškas skruzdėlynas užvirs vėl kitą pavasarį. Šitaip metai iš metų, metai iš metų...

Ėjom per Dainavą trise: dabartinis administratorius Vacius Lelis, ūkvedys Albinas Grigaitis ir šio rašinio autorius. Svarbiausias abiejų „bosų“ tikslas — aprodyti man Baltuosius rūmus. Gerai Vacius sakė: skersai ežerėlį, nuo paplūdimio, jokių pasikeitimų nepamatysi. Šitaip jie boluoja 21-rius metus, nuo to laiko, kai 1964 m. buvo užbaigti. Jų sienos, kartais perdažomos, galės stovėti kelis šimtmečius. Bet įrengimai, kas vasarą didelėms minims prašniokščiant, greitai susidėvi.

Stovi priešais rūmus ant kieto, juodo asfalto. Jis senesniai išlietas aplink šiuos rūmus, ant takų ir didelės sporto aikštės pietrytiniame slėny. Kainavo apie 11,000 dol.

Medinės rūmų durys pakeistos geležinėm. Netoli jų, į dešinę ir aukščiau, kukli, bet ryški metalinė lentelė, kurioje įgraviruota: „Dr. ADOLFO DAMUŠIO (NAMAS) 1965“. Dokumentuose turbūt taip šis didžiausias Dainavos pastatas ir vadinamas.

Žengiam į prieškambarį. Sukam į kairę, į didžiąją salę. Linoleumo grindys dabar išklotos standžiu divonu. Ne tik prieškambarį ir koridoriuose, bet ir kiekviename kambarių, visuose rūmuose.

ALFONSAS NAKAS

Didžioji salė, talpinanti trejetą šimtų žmonių, tai ir maldos, ir kultūros vieta. Šitaip nuo pat rūmų pastatymo. Tik kaip ji dabar išpuošta! Vakariniam gale, kur stovi masyvus stalias — altorius, sienos išdailintos, o pačią centrinę vakarinę sieną dominuoja didžiulis, lygaus paviršiaus kryžius. Visi koplyčios įrengimai bei puošmenys — auksarankių Adolfo Vasilio ir Albino Grigaičio darbai. Anksčiau salės langai dangstėsi plastikinėm užuolaidom, o kitū nē tų neturėjo. Dabar visų langų užuolaidos iš brangios medžiagos, šviesios ir puošnios. Palubėse kabojusias, paprastas elektros lemputes pakeitė lazdelinės neono šviesos. Šitaip gražiau, šviesiau ir... taipiau. Rytiniame gale — didžiulė „juodoji lenta“ pranešimams, o virš jos į ritinį suvyniotas baltas ekranas. Užuolaidos, šviesos, kilimai ir keletas kitų Baltųjų rūmų pa-

džios Dainava pripažinta pirmą kartą jaunimo stovykla. O šiuose rūmuose ir be tųvų priežiūros dabar leidžiama nakvoti jaunesniems negu 18 metų. Bet vien saugumo įrengimai kainavo apie penkis tūkstančius.

Tiesiai į pietus nuo Baltųjų rūmų, įkalniau, lėksto slaito viršūnėj, stūks seniausias, prieš tris dekadas statytas pastatas, kuriam, jei neklystu, jokio garbingo asmens vardas nesuteiktas. Populiariai jis vadinamas valgykla (galėčiau rašyti ir didžiąja V). Tai solidus cemento blokų statinys, vienaaukštis, tvirtas, galįs laikyti šimtmečius. Jo tikroji paskirtis ir yra stovyklautojų — vasarotojų maitinti, nes jame tik virtuvė, sandėliai maistui ir nemažesnė už Baltųjų rūmų salę, pilna stalų bei kedžių. Per didžiulius šios salės langus matai dar daugiau, plačiau, gražiau, negu iš Baltųjų rūmų antrojo aukšto. Ak, prieš ketvirtį šimtmečio, kai Dainava buvo jaunutėlė ir mes dar labai apyjauniai, čia išgyvenom daug gražių valandų. Kas gali pamiršti tuometinius tradicinius kartūnų balius, juose įkaitusiais veidais premijuotom ir nepremijuotom suknelėm šokėjams, jaukiai blyškų pilno mėnulio veidą Spyglių gelmėj? Ir galvą dar tuomet beveik laukinės gamtos kvapą gegužių naktimis? Ir nepabaigiamas Mikulionių, Polikaičių, Skiočių, Zarankų vedamas dainas? Tra-dicija? Kada ji išsikvėpė, išnyko? Kur tos deklotuos kartūno suknelės? Sako, gegužė su jomis peršalta... O dainai dabar dar tik Petras Kisielius pažadina visą volkssturmą. Bet tai jau kitoms progoms, vidurvasariams, nebe vėsioomis gegužių naktimis...

Valgykloj nieko naujo. Tik aplink ją toks pat platus, juodas, arogantiškai patogus asfaltas, tarp šių abiejų pastatų plačiai išlietas. Nuo valgyklos pastato į šiaurvakarius, gal už šimto žingsnių, išlieta cemento platformėlė, gal 6 x 6 pėdų kvadratėlis. Kam ji? Vadovai aiškina, jog tai paminklo Romui Kalantai pagrindas. Girdečiau, kad paminklas projektuojamas Detrote žinomos tapytojos. Ir kad jau renkamose aukos. Tik nemačiau paminklo eskizų, nežinau, iš kokios medžiagos jį planuojama nulieta. Tuo tarpu tegaliu pasakyti, kad, jei projektas bus įvykdytas, vieta parinkta tikrai tinkama.

Į paplūdimį vakarinėj Spyglių pusėj neinam. Tik čia, šalia valgyklos namo, Vacius su Albinu pasakoją, jog ir šį pavasarį nauju smėliu išpilta jo parkrantė, smėlio pripilta į maldymuisi naudojamą pakraštį, pirma iškuopus dumblą, išrovus žoles. Bet visa tai jau žinojau. Metinės šventės metu (liepos 21) ne tik vaikščiojau smėlėta pakrante, bet ir plaukiojau švaram vandenį.

Didžioji kalva šiaurinėje pusėje, tarp stovyklos pastatų ir talminkų išauginto pušyno, praeivio akį traukdavo ir tuomet, kai ji tebebuvo tik aukšta žolė apaugusi. Tartum lietuviškam terene, kur nors Rytų Aukštaitijoje, ji iškilusi lėtai, nuožulniai, lengvai prilipama. Tai dabartinis Kryžių kalnas. Ten penki meniškai kryžiai stovigal apie dešimtmetį. Deja, tik tie patys penki, kai buvo svajota apie kelias dešimtis. Nors prilipami lengvai, bet nėra j juos jokio takelio, lipa, kam iš kur atrodytėsi. Tik tų kryžių lankytojų labai maža. Buvom su Vacium per žoles prie jų prisiry. Du ir iš arti gerai atrodė, prižiūrėti, apdažyti. Vienas tik truputį apšepęs, apskurdęs, bet dar pakentiamos išvaizdos. Likusieji du — apvertkinio padėty. Dažni visiškai išblukę, koplytėlių ornamentai papuvę, suskeldėję, aptrupėję, lentelės su įrašais aprūdiję, vos beiskaitoma jų metrika. Nemėnuo, kieno statytieji, kam dedikuotieji šitaip apleistai. Neprašinėsiu nė tų gražiai atrodančiųjų, nes neturėjau laiko į bloknatą metrikas nusirašyti. Daug neklausinėju apie juos nė stovyklos administratoriaus. Tik dabar, prieš rašomiosios sėdėdamas, apie Dainavos Kryžių kalną galvoju. Manding, kryžių apsaugai, jų priežiūrai, eventualiai ir naujų statymui reikalingas gerai veikiantis, ne popierinis komitetas ar komisija. Į kalną turėtų vesti asfaltuotas ar bent gerai žvyruotas takelis, gėlėm apsidintas. Galėtų būti didesnis gėlynas tarp kryžių ir keletas suolelių lankytojams sėdinti, pačiais kryžiais ir slėniuose stūksančiais stovyklos vaizdais gėrėtis. Aišku, visų pirma kryžiai, nesvarbu, kieno statyti ir kam dedikuoti, turėtų būti prižiūrimi, dažnai perdažomi, remontuojami. Kartu, šiam reikalui turi būti įsteigtas atskiras komitetas ar komisija, nes stovyklos Globos komitetas turi savo darbų iki kaklo ir nuolat grumiasi su lėšų stiglium.

Administratorius su ūkvedžiu man dar aiškina, kokius būtiniausias darbus Dainavoj šį rudenį reikės atlikti, ir tai vis Baltiesiems rūmams. O reikia naujų langų, naujo stogo, prieangio prieškambarį, visur perdažymų. Langai kainuosią apie dešimtį tūkstančių, stogas apie penkis tūkstančius, perdažymai apie tris tūkstančius, o prieangio kaina dar nežinoma. Beje, kam tas prieangis? Jo svarbiausia paskirtis — taupyti šilumą. Dabar, vienišes plėčias duris iš vakarišės pusės atvėrus, skersvėjis šauna į visas rūmų puses, o jeigu batai šlapi ar snieguoti, tai nėra kur jų apsitrepti, nusibraukti, lipama tiesiai ant divonų. Prieangis seniai reikalingas, tik vis nei laiko, nei lėšų. Dabar rūmų vidų ištaisius, išgrąžinus, atidelioti nebegalima... Na, ir dar vienas mažmožis — viršutinė asfalto danga (sealer). Jei per kontraktorius, ji kainuotų apie du tūkstančius. Bet abu mano vadovai žada suorganizuoti talką, kaip ir daugiųjų kitų darbų. Tuomet kainuotų tik kokie septyni šimtai dolerių.

Tai ir būtų maždaug viskas apie mano rugpjūčio 18-sios „ekskursiją“.

Dar keli žodžiai Dainavos nelankytojams. Taip, nelankytojams! Per keliolika metų ne kartą raginau mūsų didžiuosius ir mažuosius veiksmus Dainavą naudoti savo konferencijoms, suvažiavimams, studijų savaitėms, sukačių minėjimams ir t.t. Iki šiol, šalia stovyklaujančio jaunimo, pastoviai čia savo studijų savaites leidžia lit. komitetoji, su mažom pertraukom LFB sambūris (frontininkai), jau gal tuziną metų ir ateitininkai sendraugiai, visi čia išminėtieji — vasaros mėnesiais. Betgi Baltieji rūmai (Dr. Adolfo Damušio namas) pritaikyti visiems metų laikams. Net ir didžiausių speigų metu, žiemos vidury, čia gali posėdžiai, pramogauti, maitintis ir nakvoti bent šimtinė žmonių, o nuo ankstyvo pavasario (gal balandžio pradžios) iki vėlyvo rudens (gal lapkričio galo) didesnių grupių nakvynėms puikiai tiktų stovyklautojų barakai, turį šimtus lovų. Tad kodėl Dainavoj prieglobščio neieško Santaros — šviesos suvažiavimų rengėjai? Kodėl štai

Baltiesiems rūmams. O reikia naujų langų, naujo stogo, prieangio prieškambarį, visur perdažymų. Langai kainuosią apie dešimtį tūkstančių, stogas apie penkis tūkstančius, perdažymai apie tris tūkstančius, o prieangio kaina dar nežinoma. Beje, kam tas prieangis? Jo svarbiausia paskirtis — taupyti šilumą. Dabar, vienišes plėčias duris iš vakarišės pusės atvėrus, skersvėjis šauna į visas rūmų puses, o jeigu batai šlapi ar snieguoti, tai nėra kur jų apsitrepti, nusibraukti, lipama tiesiai ant divonų. Prieangis seniai reikalingas, tik vis nei laiko, nei lėšų. Dabar rūmų vidų ištaisius, išgrąžinus, atidelioti nebegalima... Na, ir dar vienas mažmožis — viršutinė asfalto danga (sealer). Jei per kontraktorius, ji kainuotų apie du tūkstančius. Bet abu mano vadovai žada suorganizuoti talką, kaip ir daugiųjų kitų darbų. Tuomet kainuotų tik kokie septyni šimtai dolerių.

Tai ir būtų maždaug viskas apie mano rugpjūčio 18-sios „ekskursiją“.

Dar keli žodžiai Dainavos nelankytojams. Taip, nelankytojams! Per keliolika metų ne kartą raginau mūsų didžiuosius ir mažuosius veiksmus Dainavą naudoti savo konferencijoms, suvažiavimams, studijų savaitėms, sukačių minėjimams ir t.t. Iki šiol, šalia stovyklaujančio jaunimo, pastoviai čia savo studijų savaites leidžia lit. komitetoji, su mažom pertraukom LFB sambūris (frontininkai), jau gal tuziną metų ir ateitininkai sendraugiai, visi čia išminėtieji — vasaros mėnesiais. Betgi Baltieji rūmai (Dr. Adolfo Damušio namas) pritaikyti visiems metų laikams. Net ir didžiausių speigų metu, žiemos vidury, čia gali posėdžiai, pramogauti, maitintis ir nakvoti bent šimtinė žmonių, o nuo ankstyvo pavasario (gal balandžio pradžios) iki vėlyvo rudens (gal lapkričio galo) didesnių grupių nakvynėms puikiai tiktų stovyklautojų barakai, turį šimtus lovų. Tad kodėl Dainavoj prieglobščio neieško Santaros — šviesos suvažiavimų rengėjai? Kodėl štai

ne Dainavoj, o Detrote rugšėjo 21 d. renkasi JAV LB taryba savo svarbiems posėdžiams ir valdančiųjų organų rinkimams? Kodėl čia niekada nepabandė posėdžiauti Vlikas, Al-ta, Balfas? Kitos didesnės organizacijos? Dainava savaip graži, jauki apskritus metus, ypač, kad asfaltuoti keliukai ir takeliai saugo nuo purvo, o Albino Grigaičio ir Adolfo Vasilio (pirmojo už dviejų mylių, antrojo už mylios gyvenančių) sniego plūgai tuos keelius saugo nuo sniego. Iki Dainavos nuo Chicagos tik 220 mylių, nuo Clevelando bene 180, nuo Detrote — 60, nuo didžiojo tarptautinio Detrote Metropolitan aerouosto tik 35 mylios. Gaila, tiesiai nedovanotina, kad Dainavai devynis mėnesius metuose trūksta savų tautiečių kurie naudotųsi jos puikiai įrengtomis, gerai prižiūromomis patalpomis.

A. + A.
STANISLAVA VARNAITIENĖ
(Pagal tėvus Rankauskaitė)

Gyveno Woodridge, Illinois.
Mirė 1985 m. rugs. 19 d., 8 v. v., sulaukus 86 m. amž.
Gimė Lietuvoje, Žagarės valsč., Stungių kaime. Amerikoje išgyveno 36 metus.

Pasiliko marti Gražina Varnaitis ir vaikaičiai.
Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 gatvė, pirmadienį, rugs. 23 d. nuo 3 iki 9 val. vak. Laidotuvės įvyks antradienį, rugs. 24 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Svč. M. Marijos Gimimo parap. bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdę: **MARTI ir VAIKAIČIAI**
Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345

EVANSEVANAUSKAS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

9837 S. Kedzie Avenue, Evergreen Park, Illinois
(Anksčiau burv 6845 South Western Avenue)

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
koplyčios taip pat Marquette Parke Chicagoje ir priemiestuose
TEL. — 422-7000

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — Yards 7-1741-1

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SONOS
LACKAWICZ
Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS
Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Daug sutapsysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmą ir ketvirtą vakarais iki 9 valandos.

3314 West 63rd Street
Tel. — Prospect 6-8998

A. + A.
Inž. RAIMUNDI MISAUSKUI mirus, jo tėvams Teofilei ir Zigmui Mišauskams, žmonai Sofijai ir visiems giminėms, reiškiam gilią užuojautą.

STASĖ IR JUOZAS MACKONIAI

JAY DRUGS VAISTINĖ
ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY
SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
D. KUTELMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
Tel. — 476-2206

Atidaryta šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

APLINK MUS

x Chicagos priemiesčių moksleivių ateitininkų prez. Stulginskio kuopa pradėjo savo susirinkimus su gausiu narių skaičiumi. Kuopai vadovauja Daina Žlobaitė — pirmininkė, Kristina Žvinakytė — vicepirmininkė. Andėja Damašytė — sekretorė, Ranis Ostrauskas — izdininkas ir Asta Kazlauskaitė — korespondentė. Kuopos globėjomis yra Jūra Vasiliauskienė ir Roma Norkienė. Kitas susirinkimas bus spalio 4 dieną.

x Amerikos Lietuvių Tarybos metinis suvažiavimas kviečiamas lapkričio 2 d. Liet. Tautinuosie namuose Chicagoje. Suvažiavimo atidarymas bus 9:30 val. ryto. Po suvažiavimo toje pat salėje bus vakarienė, kurios metu bus pagerbtas Altos pagrindinis kūrėjas a.a. Leonardas Šimutis jo dešimties metų mirties sukaktvyje. Paskaitą skaitys Juozas Laučka.

x Margutis remia lietuvių visuomenės pozityvias pastangas. Paremikė ir Margučio užsimojimas. Spalio 6 d. 3 v.p.p. Margutis rengia sol. Praurimės Ragienės ir klasišinio gitaristo Lino Dambraivos koncertą. Solistė akompanuos Manigirdas Motekaitis. Bilietai Margučio raštineje ir Vaznelių prekyboje.

x Stasys Povilenskis, Toronto, Ont., Kanada, mūsų garbės prumeratorius ir nuoširdus visų gerų darbų rėmėjas, gražino laimėjimų šaknelės su 35 dol. auka. Nuoširdus aciu už gražią paramą. St. Povilenskis savo auką atsiuntė per mūsų bendradarbį Stasį Prakapą.

x Alkoholis, jo pasekmės ir įtaka į šeimą. Paskaita įvyks šiais metais rugs. 26 d., 6 val. vak. Dainos restorane. Visuomenė kviečiama dalyvauti. Paskaitą ruošia Liet. Bendr. Socialinių Reikalų Taryba.

x Lietuvių ekskursija į Havajus. Organizuoja „Draugo“ administracija 14 dienų išvykai. Aplankysim Honolulu, Hilo ir Maui salas. Išvyksime gruodžio 3 d. ir grįšime gruodžio 17 d. Registruotis iki rugsėjo 30 d. pas American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, IL 60643. Tel. (1-312) 238-9787.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOM duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prienaimais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7747.

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill. Tel. 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiaiomis sąlygomis.

x Akiniai siuntimui į Lietuvą. Kreiptis į V. Karosaitę — Optical Studio, 2620 West 71 Street, Chicago, Ill. 60629. Telefonas 778-6766.

ARAS
Dengiamie ir taisome visus rusiškus STOGUS.
Su aukštu patyrimu esame aptausti. Patys prisiuriam darba.
ARVANDAS KILIA
737-1717
arba tarp 10 v. r. ir 8 v. r.
tel. 434-9e55

x Dail. M. Ambrozaitienė Ciurlionio galerijai paaukėjo savo kūrinių akvarelę „Lonely Women“. Ciurlionio galerija tikisi, kad ir daugiau dailininkų prisidės prie galerijos nuolatinės kolekcijos.

x Rugsėjo 28 d., šeštadienį, 7 val. vak. Jaunimo centro didžiojoje salėje bus metinis dienraščio „Draugo“ banketas, rengiamas renginių komiteto, kuriam vadovauja Marija Remienė. Trumpą meninę dalį atliks „Dainuojančios Žemaitės“ — Aldona Underienė, Dana Varanckienė ir Bronė Stravinskienė su dainininku Bronium Maciukevičium. Jiems visiems vadovauja Kazys Skaisgirys. Akompanuoja Alvydė Eitutytė. Bilietus stalamis ir pavieniams asmenims galima įsigyti pas komiteto narius arba „Draugo“ administracijos raštineje.

x Reginos M. Laučiūtės ir Renato V. Stanislovaičio santuoka bus palaiminta šeštadienį, rugsėjo 21 d., 1 val. p.p. Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje Brighton Parke. Jaunoji yra Dalios ir Antano Laučių duktė, jaunis — Janinos ir Vinco Stanislovaičių sūnus. Vestuvinės vairsės bus Liet. Tautinuosie namuose 6 val. vakaro.

x Balzeko Lietuvių kultūros muziejus šiemet išrinko metų žmogumi kun. Juozą Prunskį, kuris bus pagerbtas lapkričio 24 d., sekmadienį, Drake viešbučio Gold Coast salėje pietų metu. Jam bus įteiktas ir pažymėjimas. Komitetui pirmininkauja dr. Jonas V. Prunskis, muziejaus pirmininkas yra Stanley Balzekas, Jr.

x Chicagos televizijos kanalas 9 kitą sekmadienį, rugsėjo 29 d., nuo 6:30 iki 8:30 val. vak. rodytės etninio paveldimo filmą iš Chicago, pavadinimą „A Windy City Celebration“. Lietuvių gyvenimas bus pavaizduotas trečiuoju Brighton Parko lietuvių festivalio pasirodymu. Tą dieną turėtų lietuvių pažūrėti televizijos devintą kanalą.

x LIETUVIŲ FONDO metinio vjaus proga banketas Chicagoje bus lapkričio 16 d. Jau dabar bilietus į banketą galima įsigyti L. Fondo raštineje. Be to, nauji nariai ar esamieji nariai įnešę \$100 dol. auką gaus vieną svečio bilietą. Įnašus siųsti L.F. raštine 3001 W. 59th St., Chicago, Ill. 60629. Telf. 471-3900.

x P.L.J.S. ryšių centras kviečia jus į Laisvės ir Tautos Žygių Apžvalgą. Vyks Jaunimo centro mažojoje salėje penktadienį, spalio 11 d., 7 val. vak. Su skaidrėmis ir spaudos išskarpomis dalyvaus buvusio žygio dalyviai Ofelija Barsketytė ir Gintaras Grušas.

x Nuperkame automobilius ir kitus daiktus gyvenantiems Lietuvoje ir padedame sutvarkyti palikimus. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312 238-9787.

x Nepraleiskite progos plaukti didžiausiu pasaulyje keleiviniu laivu — S.S. NORWAY. Kelionę laivu organizuoja Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga. Plauksime sausio mėn. 11-18 d. iš Miami, Floridos. Sustojimai bus St. Thomas, Nassau ir Great Stirrup Cay (laivo linijos privati sala). Registracija vyksta iki spalio mėn. 15 d. — gauta papildomų vietų. Dėl tolimesnės informacijos kreiptis pas Vidą — AMBER TRAVEL SERVICE, 11745 Southwest Highway, Palos Heights, Illinois 60463. Tel. 312-448-7420.

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbęs su Rodman & Renshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite 977-7916.

x Planuokite idomias atostogas! Kelionė laivu Pietų Amerikos pakraščiais 12 dienų iš New Yorko. Kaina nuo \$989.00. Kelionė laivu Karibų jūroje 1 savaitė — iš Chicago — kaina nuo \$569.00. Savaitė — Rio de Janeiro iš New Yorko nuo \$599.00 asmeniui. Informaciją ir brošiūrą: AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU 9727 S. WESTERN AVENUE, CHICAGO, IL 60643, (312) 238-9787 (sk.)

x Dr. Petras Kisielius apgars A. Baroną, kaip asmenį, draugą, bičiulį, jo 5 metų mirties paminėjimo akademijoje spalio 11 d. 7:30 v.v. kavinėje. Bus meninė dalis, kurioje aktoriai paskaitys jo kūrybos ištraukas. Šia proga išleidžiamas jo pomirtinis eileraščių rinkinys, kuris baigiamas spausdinti ir bus visuomenei pristatytas. Akademiją ruošia Lietuvių Rašytojų draugijos valdyba.

x Jaunųjų architektų paroda bus Mokslo ir Kūrybos simpoziumo metu Jaunimo centre lapkričio 27-30 dienomis. Architektūrą bebaigia studentai ir baigę prieš dvejus ar trejus metus kviečiami dalyvauti. Informaciją galima gauti skambinant Gintarei Thaus tel. 323-5404 arba Arūnui Rimavičiui tel. 471-2349.

x Nativity B.V.M. Mathers Club, Chicago, Ill., už gerą „Draugo“ informaciją atsiuntė 25 dol. auką. Labai dėkojame už lietuviško žodžio rėmimą.

x Dainė ir Tom Quinn, Oak Lawn, Ill., Domas Slavinskas, Hamilton, Kanada, Marija Apolis, Homewood, Ill., atsiuntė po 15 dol. aukų ir kartu gražino laimėjimų šaknelės. Nuoširdus aciu už aukas.

x Pranas Gluosnys, Calgary, Alta, Kanada, Danutė Vidžiūnas, Chicago, Ill., Leonas ir Ona Kizlauskai, Cicero, Ill., gražindami laimėjimų šaknelės, atsiuntė po 20 dol. aukų. Labai dėkojame už lietuviškos spaudos rėmimą.

x Bronė ir Ignas Kazlauskai, J. ir L. Dainauskai, Marija Nemanius, Vanda Jautokas, Z. Krasauskas, M. Ostrauskas, Juozas Briedis, A. Baradas, Akvilina Maleta, visi iš Chicago, Albertas Misiūnas, Detroit, Mich., Lucy Kikilas, Kenosha, Wisc., Andrius Naujokas, Norridge, Ill., Alfonsas Moliejus, Highland, Ind., Kostas Mykolaitis, Detroit, Mich., atsiuntė po 10 dol. aukų ir gražino laimėjimų šaknelės. Labai aciu.

x MAUI — „Slėnių sala“ garsi ugniakalais, veikia gamta ir istorine praeitimi. 19-to šimtmečio pastatai puošia Lahaina miestą, primindami, kad jis buvo karalių sostinė ir judrus uostas, kuriame sustodavo didieji laivai, kurie gaudydavo bangžuvės vandenynę. Galėsite susipažinti su Havajų istorija, keliaudami su „Draugo“ ekskursija — gruodžio 3 d. Kreiptis pas: American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Avenue, Chicago, IL 60643. Tel. (1-312) 238-9787.

x 10 dienų Vilniuje — ekskursija išvyksta gruodžio 20-tą d. grįžta sausio 4-tą d. 1986. Kaina iš Chicago \$1550, o iš New Yorko, \$1370. Registracija ir informacija: American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Avenue, Chicago, Illinois 60643, (312) 238-9787 (pr.)

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbęs su Rodman & Renshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite 977-7916.

x Planuokite idomias atostogas! Kelionė laivu Pietų Amerikos pakraščiais 12 dienų iš New Yorko. Kaina nuo \$989.00. Kelionė laivu Karibų jūroje 1 savaitė — iš Chicago — kaina nuo \$569.00. Savaitė — Rio de Janeiro iš New Yorko nuo \$599.00 asmeniui. Informaciją ir brošiūrą: AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU 9727 S. WESTERN AVENUE, CHICAGO, IL 60643, (312) 238-9787 (sk.)

Rima (Valiulytė) ir Ronaldas Jurgučiai, sutuokti kun. Antano Markaus Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje Brighton Parke rugpjūčio 17 d. Dabar jie gyvena St. Petersburg, Floridoje. Nuotr. A. Plenio

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

VILNIAUS DIENOS MINĖJIMAS

Vilniaus krašto Lietuvių sąjungos Chicago skyriaus valdyba praneša, kad šių metų spalio 13 d. yra rengiamas Vilniaus dienos minėjimas. Programoje bus 10:15 val. r. šventos Mišios Jėzuitų koplyčioje. Po pamaldų prie už laisvę žuvusiems paminklo, dalyvaujant organizacijų vėliavoms, trumpos apeigos, kurias praves inž. Kazys Ozelis. Pagrindinis kalbėtojas bus iš Bostono svečias dr. Algimantas Budreckis. Po šių apeigų, 3 val. p.p. Šaulių namuose, 2417 W. 43rd St., iškilminga akademija.

Ta pačia proga pranešama, kad tuojau pat po Vilniaus dienos minėjimo akademijos vyks mokslinio veikalo „Eastern Lithuania“ sutiktuvės. Šio veikalo redaktorius dr. Algimantas Budreckis tars šiai progai pritaikytą žodį. Taip pat bus trumpa meninė programa. Po sutiktuvių pasivašininimas kavute. Įėjimas laisvas. Vilniečių skyriaus valdyba kviečia visus gausiai dalyvauti.

Dipl. teisininkas J. Dėdinas priminė Kaune sportui vadovavimo dienas, laimėjimų džiaugsmus, pralaimėjimų liūdesį. S. Mickevičius pasiūlydavo išspūdius iš tarnybinės aplinkos. Jautriausiai pergyveno sesers šeimos šventę L. Žvynienė. Judrus fotografas Daunoras gaudė fotografiskus momentus, fiksuodavo žuvusių paminklo, dalyvaujant organizacijų vėliavoms, trumpos apeigos, kurias praves inž. Kazys Ozelis. Pagrindinis kalbėtojas bus iš Bostono svečias dr. Algimantas Budreckis. Po šių apeigų, 3 val. p.p. Šaulių namuose, 2417 W. 43rd St., iškilminga akademija.

Po kalbų, sveikinimų, vaišių svečiai buvo pakviesti kavutei į šeimininkų namus Downers Grove. Čia vidus išpuostas lietuvių menininkų originaliais paveikslais, drožiniais, statulomis. Dideliame sode — berželiai, vaismedžiai, dekoratyviniai krūmai, gėlynai. Tokioj aplinkoj susirinkusių nutolo nuo pagrindinės intencijos — susigrupavo pagal pripuolamų pašnekesių temas. Šiame būrelyje šeimininkai išmoksino Šarūną, dabar ekonomijoje aukštose pareigose. M. S. Mickevičių net 5 sūnus, dukra akademikai — įvairių mokslo sričių specialistai. Pleniai — medicinos daktaras ir savistovus farmacias. O. S. Budiejai — mėgėjai keliauti po pasaulį. J. A. Janoniai laisvu laiku drožinėja įvairias figūras, kaip skautų vadovai, juos dovanoja skautų mugėms, parengimams ir turtina jų santauvas. Daunoras dalį savo laisvo laiko skiria lietuvių archyvo tvarkymui. Grauziniai, Palu-

SEIMOS ŠVENTĖ

Rugpjūčio 25 d. P. Griganaičiai sukvietė daugiau kaip 30 artimųjų nesikartojančiai šeimos šventei — pagerbti Mečislovą Bankauską 80 metų gimtadieniui. Susirinko šeimų tėvai. Pavieniai Milerių, Markų, Žvynių giminės atėjo net trys kartos. Paskutinioji atžala Aleksandra Marksaitė tik 15 mėnesių amžiaus. Ji buvo judriausia, linksmiausia ir švelni rankutės mostu visus pasveikindavo. Pobūvis prasidėjo Carriage Greens viešbučio puošnioj salėj. Šeimininkai pakvietė kun. I. Urboną sukalbėti maldą ir J. Žvynį vadovauti minėjimui. Jis pirmiausia perskaitė prezidento Reagano ir jo žmonos atsiųstą sveikinimą.

Iš kalbų, sveikinimų buvo jaučiama, kad artimieji, giminės susirinko nepasidžiaugti pragyventais metais, bet juos surišti su jaunyste, kuri žadėjo nesenstančią ateitį. Ji daug galimybių nedavė pasirošti gyvenimui, pasiaukoti tautai ir tėvynei. Jaunystės drąsa, jos energija išgelbėjo iš raudonojo pragaro ir atsidarė čia, kursusi laukė ir prezidento nuoširdžių linkėjimų.

Kor. binkas remia spaudą, tautinę veiklą ir joje dalyvauja. Ir iš tokių mažesnių subvymų jaučiama, kad mūsų jaunimas kopia vis į gyvenimo pirmąsias linijas. Šia proga V. M. Bankauskams linkėtina su nauju automobiliu ir po 80 metų dartoli, labai toli nuvažiuoti Amerikos žemyno keliais.

Cicero Lietuvių Bendruomenės apylinkės surengtoje Tautos šventėje paskaitą skaičiusi Ofelija Barsketytė su savo mama Eugėja Barsketiene. Nuotr. Jono Kuprio

IŠ ARTI IR TOLI

JAV

— Stasys ir Ema Lipičiai iš Australijos, apskridę pasaulį, ilgiau apsisistojo Floridoje pas svainį Albiną Gess ir dvi savaites Kalifornijoje pas J. ir A. Ruokius. Rugsėjo 14 d. jie išskrido į Melbourną, Australijoje, kur nuolat gyvena. S. ir E. Lipičiai labai dėkingi visiems juos priėmusiems. Stasys Lipičius yra Vytenio šaulių kuopos Australijoje steigėjas ir ilgametis pirmininkas, taip pat žymus lietuvių visuomenės Australijoje veikėjas.

— Lapkričio 23 d., pirmadienį, 4-7 val. vak. prie federalinio pastato vakarų Los Angeles, Calif. (11000 Wilshire Blvd.) ruošiamos demonstracijos paremti senatorių Pet Wilson, prieš kurį demonstruos prokomunistinės grupės. Plakatai visiems bus parūpinti.

— Dvidešimties literatūros vakaras, ruošiamas Lietuvių Fronto bičiulių Los Angeles sambūrio, šiais metais bus gruodžio 7 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje.

— Lietuvių klubo sezono atidarymas St. Petersburg, Fla., bus spalio 12 d. 6 val. vak. Bus duodama karšta vakarienė ir meninė dalis.

— Irenos Morkūnienės namuose Seattle, Wash., bus vedami kalėdinių papuošalų „šiaudinukų“ gaminimo kursai. Kviečia visus, norinčius išmokyti gaminti tokius tautinius papuošalus. Norintieji kursais pasinaudoti prašomi iš anksto susitarti tel. 746-1272.

— Seattle, Wash., Lietuvių Bendruomenės apylinkės susirinkimas ir Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimas bus kartu. Bet data dar bus pranešta vėliau, nes šiuo metu dar negalima tiksliai numatyti vietos.

— Rasa Raišytė, Nijolės ir dr. Vidmanto Raišių duktė, šiemet baigė Eastside katalikų aukštesniąją mokyklą Seattle, Wash., ir dar vienerius metus pasiryžusi mokyti Vasario 16 gimnazijoje Vokietijoje. Ji nori geriau išmokti lietuvių ir vokiečių kalbas ir kartu pamatyti Europą.

— Šiais metais Seattle ir apylinkių lietuvių jaunimas baigė aukštesniasias mokyklas arba universitetuose įsigijo diplomus. Eugenija Bertulytė baigė Roosevelt gimnaziją ir žada studijuoti Trinity College, Hartforde, Conn., pramoninį apipavidalinimą, o kitais metais tikisi tą patį mokslą tęsti Romoje. Viki-

toras Kinderis baigė A. A. laipsniu Edmons Community College ir studijuos Western Washington universitete. Gediminas Morkūnas įsigijo pramonės magistro diplomą City universitete.

— St. Petersburgo, Fla., Lietuvių klubo pirmininkas K. Jurgėla pranešė, kad mirė a. a. Vanda Ainorienė, viena iš Lietuvių klubo steigėjų ir jo didelė geradarė. Ji yra daug paaukėjusi klubo pažangai ir patogesniai įrengimui.

KANADOJE

— Londone, Ont., Šiluvos parapija padarė savo ilgametį vargonininkę ir choro vadovę Ritai Abramaitę ir jos vyrų prof. dr. Kęstutį Vilių su vaikučiais išleis tuves. Jie tarnybiškai išvyksta visiems metams į Šveicariją. Farapijos komiteto vardu atsisveikino Viktoras Gudelis, Liet. Bendruomenės Londono apylinkės vardu pirm. Andrius Petrošius, o tautinių šokių vadovas Miras Chainauskas ilgesne kalba apibūdino muz. R. Vilienės atliktus darbus. „Pašvaistės“ choro vardu žodį tarė Edmundas Petrauskas ir šiltu žodžiu atsisveikino klebonas kun. Ignas Mikalauskas, OFM. Visos šeimos vardu žodį tarė prof. dr. Kęstutis Vilius. Atsisveikinimas buvo liepos 26 d., o Vilių išvyko rugpjūčio 1 d. Grįš tik 1986 m. rugpjūčio mėnesi.

— Maironio šaulių kuopa Sudbury, Ont., rengia savo dešimt metų veiklos minėjimą rugsėjo 28 d. Nors per tą laiką kuopa yra sumažėjusi, bet jaučiasi tvirtai ir kviečia dalyvauti „Vilniaus“ šaulių rinktinės atstovus, kurie pažadėjo dalyvauti.

— Liucija Griškonienė išsikelia į Toronto, kur jau nusipirko savo namus. Toronto gyvena ir dirba jos duktė Zita Griškonytė. Sudbury lietuvių bendruomenė vėl sumažėjo.

— Birutė Grigutytė iš Suvalkų Trikampio atvyko ilgesniam laikui pasisvečiuoti pas savo tetos Birutės ir Justo Stankų šeimą ir aplankyti kitus gimines.

— Emilija Barisaitė iš Windsor, Ont., atvyko į Sudburio General ligoninę dirbti. Ji yra dietos specialistė. Tikimasi, kad ji įsijungs ir į lietuvių gyvenimą.

— Birutė Grigutytė iš Suvalkų Trikampio atvyko ilgesniam laikui pasisvečiuoti pas savo tetos Birutės ir Justo Stankų šeimą ir aplankyti kitus gimines.

— Emilija Barisaitė iš Windsor, Ont., atvyko į Sudburio General ligoninę dirbti. Ji yra dietos specialistė. Tikimasi, kad ji įsijungs ir į lietuvių gyvenimą.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
(Lithuanian Plaza Court)
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 2-8 val. vak.
Šeštadienį 9 v.r. iki 1 v.p.p.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
(Ostraukas)
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Of. 325-3157
Tel. Res. 325-6582
Valandos pagal susitarimą